

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

της Αττικής

ΤΕΥΧΟΣ 42 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

13ο Forum ΕΝ.Δ.Α.

Ο παλμός του διαλόγου
στην ΤΑ

9^α ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Με τιμή και
λαμπρότητα τα εύσημα
στην κοινωνική
προσφορά

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ

Προκλήσεις και λύσεις

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Δήμοι:

Αγίου Δημητρίου,
Ασπροπύργου,
Ηλιούπολης, Ηρακλείου,
Παιανίας, Παλλήνης,
Μαρκοπούλου
Μεσογαίας

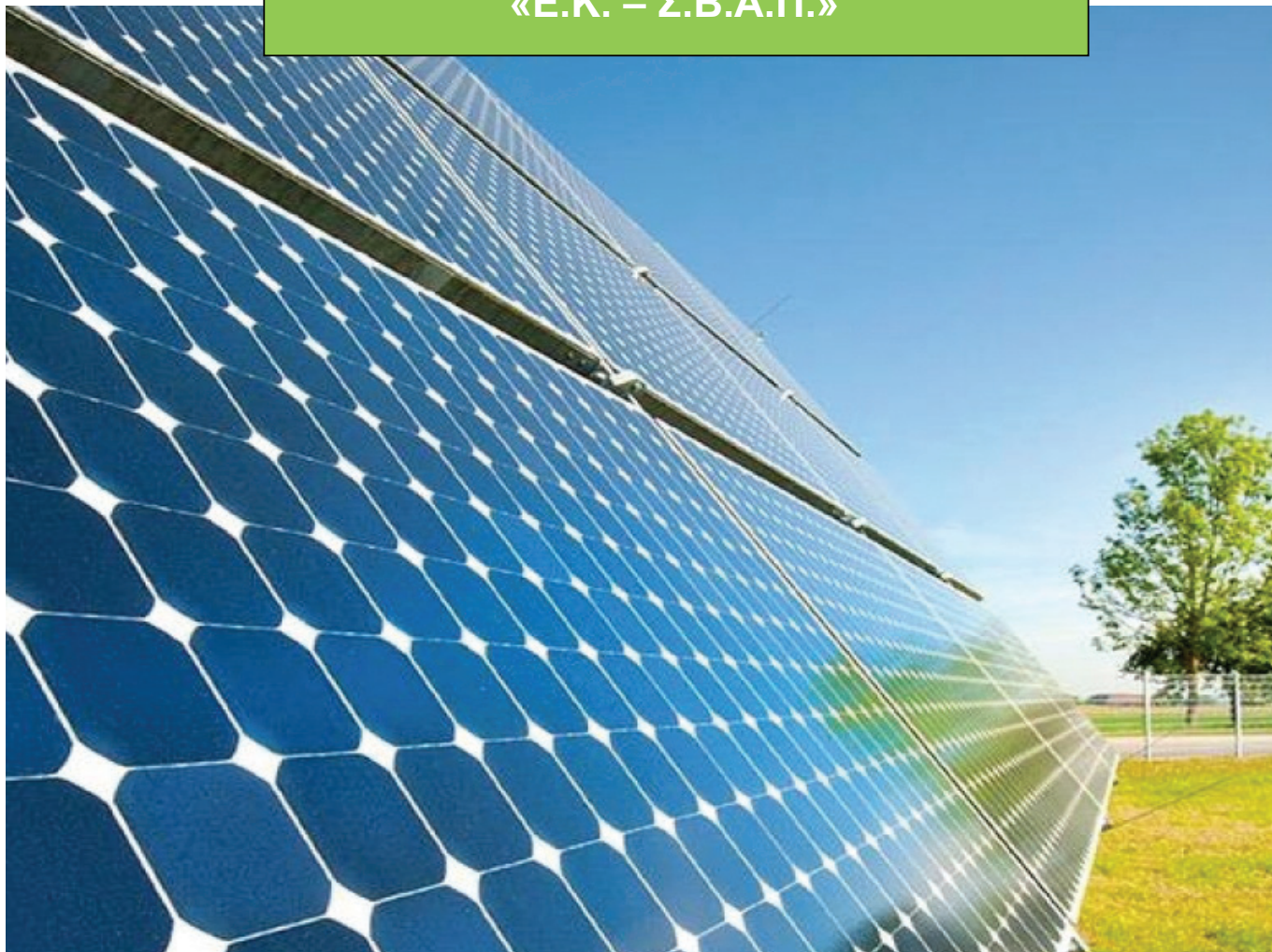
Η κοινωνία στα «κάγκελα»,
η αυτοδιοίκηση στην «πρίζα»

Το έωλο
οχυρό
της Ασφάλειας
των πολιτών

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (Σ.Β.Α.Π.)

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
«Ε.Κ. – Σ.Β.Α.Π.»

Ταυγέτου 11, 15452 Ψυχικό, Τηλ.: 210-6719138, 210-6711228 , Fax: 210-6719043

Email: 21ota@cosmotemail.gr, www.sva.gr

Περιεχόμενα

4	Το έωλο οχυρό της Ασφάλειας των πολιτών
6	9α Βραβεία Αυτοδιοίκησης : Με τιμή και λαμπρότητα τα εύσημα στην κοινωνική προσφορά
12	13ο Forum - Μάκης Βορίδης, Υπουργός Εσωτερικών: Αναπτυξιακές πρωτοβουλίες για την Αυτοδιοίκηση
13	Κυριάκος Βιρβιδάκης – Αντιπρόεδρος Ένωσης Δημάρχων Κρήτης: Να υπάρξει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση
14	Βασίλης Γιαννακόπουλος – Αντιπεριφερειάρχης Αττικής: Ισχυρή αυτοδιοίκηση και περιφερειακή διακυβέρνηση
15	Σπύρος Σπυρίδων – Διευθύνων Σύμβουλος ΕΕΤΑΑ: Η αυτοδιοίκηση έχει μπροστά της μεγάλες προκλήσεις
16	Γρηγόρης Κωνσταντέλλος - Δήμαρχος Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης: Ζητούμενο η μεταρρύθμιση ουσίας στους Ο.Τ.Α.
18	Στέλιος Ψωμάς - Σύμβουλος Συνδέσμου Εταιριών Φωτοβολταϊκών: Πως θα μειώσουν οι Δήμοι το κόστος της ενεργειακή κρίση
20	Χρήστος Σώκος - Περιβαλλοντολόγος, Γ.Γ. Συλλόγου Φ/Β Στέγης ΠΑ.ΣΥ.ΦΩΣ. : Η κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση των φωτοβολταϊκών στέγης στην Ελλάδα
22	Ευθύμιος Λέκκας - Καθηγητής Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών: Εθνικό ζήτημα η ενεργειακή αυτονομία
24	Θάνος Βερέμης - Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ : 100 Χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή
26	Θεόδωρος Γεωργάκης - Αντιπρόεδρος Ένωσης Δημάρχων Αττικής: Τα διδάγματα της Μικρασιατικής Καταστροφής
28	Παρεμβάσεις 13ου Forum

Καλές Πρακτικές

30	Δήμος Αγίου Δημητρίου
32	Δήμος Ασπροπύργου
34	Δήμος Ηρακλείου
36	Δήμος Παιανίας
38	Δήμος Παλλήνης
40	Δήμος Μαρκοπούλου Μεσογαίας
42	Δήμος Ηλιούπολης

Το έωλο οχυρό της Ασφάλειας των πολιτών

Το Μάτι, η Μάνδρα, τα Τέμπη, ο ανείπωτος ανθρώπινος πόνος και η πολιτική εξουσία των εκάστοτε κυβερνώντων. Πολιτική σημαίνει υπευθυνότητα. Σημαίνει γροθιά στην πραγματικότητα του κάθε λογής μηχανισμού που αντιστρατεύεται του ύψιστου αγαθού προσφοράς στους κυβερνώμενους, την ασφάλεια. Προτεραιότητα και ζητούμενο μέχρι σήμερα.

Η ανείπωτη τραγωδία με το σιδηροδρομικό δυστύχημα στα Τέμπη, πέραν του πόνου και της οδύνης που επέφερε στους οικείους των άτυχων αθώνων θυμάτων, κατά πλειονότητα νέων, αλλά και την συγκίνηση και την αγωνία που συγκλόνισε το Πανελλήνιο, ήταν μια γροθιά στο στομάχι, των απανταχού ανά την Ελλάδα, ασκούντων εξουσία ή εχόντων τη διαχείριση θεμάτων που άπτονται της ασφάλειας των πολιτών.

Η προχειρότητα, ο ωχαδερφισμός, η γραφειοκρατία και το ρουσφέτι, τα συμφέροντα και οι ολιγωρίες που επικρατούν και αναδείχθηκαν περίτρανα σε ένα μεταφορικό μέσο, που θεωρείται, και είναι στην Ευρώπη, το ασφαλέστερο Μέσο μαζικής Μεταφοράς, τρομοκράτησε τους πολίτες που ένιωσαν οργή, αγανάκτηση και κυρίως φόβο.

Ξετυλίζοντας το κουβάρι του νήματος

Τις ευθύνες και είναι όπως φαίνεται πολλές και σε πολλούς και μάλιστα διαχρονικές, ελπίζουμε να αναδείξει σε βάθος η δικαστική έρευνα (έστω με τους απαράδεκτους ρυθμούς της) που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Αν και οι αντίστοιχες σε Μάνδρα και Μάτι δεν προιδεάζουν στην αισιόδοξη αυτή προσδοκία.

Όμως ανεξάρτητα από αυτά, όπως γίνεται πάντοτε στη χώρα μας, το ανατριχιαστικό του γεγονότος, ότι δηλαδή πρέπει να θρηνήσουμε θύματα για να γίνει κάτι σωστό, σ' αυτό το άναρχο Κράτος είναι δυστυχώς μια πραγματικότητα.

Ξεκινάει λοιπόν ένας προβληματισμός που ελπίζουμε να μετουσιωθεί σε άμεσα έργα και παρεμβάσεις.

Κατά πόσο δηλαδή μια σειρά παρεχόμενων υπηρεσιών από τον ευρύτε-

ρο κατ' αρχήν δημόσιο τομέα έχει τα εχέγγυα της ασφάλειας των χρηστών πολιτών.

Ο προβληματισμός αυτός, αφορά κατά μεγάλο μέρος και τον δικό μας χώρο της Αυτοδιοίκησης.

Πόσο ασφαλείς π.χ. είναι οι δρόμοι του Δήμου μας για πεζούς, άτομα με ειδικές ανάγκες, παιδιά και ηλικιωμένους αλλά και οχήματα;

Πόσο ασφαλείς είναι οι εγκαταστάσεις μαζικής άθλησης με Όργανα και χώρους

Πόσο ασφαλείς είναι οι εργαζόμενοι στους χώρους εργασίας τους και ιδίως στον τομέα της καθαριότητας των δρόμων.

Η Κοινωνία είναι ήδη «στα κάγκελα».

Δεν μπορεί να ανεχθεί

άλλα Τέμπη, άλλο Μάτι,

άλλη Μάνδρα.

Πόσο ασφαλή είναι τα κτίρια από κακοτεχνίες, παλαιότητα ή και σεισμικά φαινόμενα σε μια κατ' εξοχήν σεισμογενή χώρα; Πόσο ασφαλή είναι τα μηχανολογικά μέσα, λόγω παλαιότητας και ελλιπούς συντήρησης.

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια, έχουν γίνει κάποια βήματα προς την σωστή κατεύθυνση.

Οι μελέτες ονομαζόμενες (ΣΒΑΚ) σχέδια βιώσιμης κινητικότητας, οι πιστοποιήσεις των παιδικών χαρών, η καθιέρωση του τεχνικού ασφαλείας στους εργασιακούς χώρους είναι αναμφισβήτητα θετικά στοιχεία.

Όμως μένουν πολλά, να ελεγχθούν, να αξιολογηθούν, να μελετηθούν και να υλοποιηθούν.

Πρώτη προτεραιότητα για τους Δημάρχους

Είναι φανερό ότι οι Δήμαρχοι με την οικονομική στήριξη από τα διάφορα χρηματοδοτούμενα προγράμματα του Κράτους, πρέπει να σκύψουν άμεσα στο πρόβλημα και να δράσουν ακαριαία.

Η Κοινωνία είναι ήδη «στα κάγκελα». Δεν μπορεί να ανεχθεί άλλα Τέμπη, άλλο Μάτι, άλλη Μάνδρα.

Ήδη αυτή η δυσφορία εκφράζεται με πολλούς τρόπους και κυρίως με μια γενική απαξίωση των πολιτικών και των εν γένει ασκούντων εξουσία.

Κάτι που είναι πολύ επικίνδυνο για τη Δημοκρατία μας.

Διότι οι ακραίοι, οι λαϊκιστές και οι δημαγωγοί καιροφυλακτούν, να καλύψουν ένα κενό εμπιστοσύνης που πλανάται στο Δημόσιο βίο.

Απ' το τσουνάμι αυτό, δεν εξαιρούνται και οι όσοι Δήμαρχοι δεν σπεύσουν να διορθώσουν τα κακώς κείμενα στους Δήμους τους, σε μια προσπάθεια ελαχιστοποίησης του όποιου «ατυχήματος».

Να σκύψουν με σοβαρότητα στο θέμα «ασφάλεια» και να δουλέψουν γι' αυτό. Κάνοντας κοινωνούς της προσπάθειας αυτής τους Δημότες, ώστε το όποιο συμβάν, να είναι προϊόν κακής συγκυρίας και όχι ολιγωρίας στην τήρηση των μέτρων ασφαλείας. Έλεγχοι λοιπόν παντού και άμεσες ενέργειες.

Και βέβαια τα Συλλογικά μας Όργανα οφείλουν να στηρίξουν την προσπάθεια αυτή απαιτώντας από την Πολιτεία κονδύλια που θα καλύψουν τις απαιτούμενες δαπάνες.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΣ ΕΝ.Δ.Α.

Ο Πρόεδρος, Παύλος Καμάρας

Με τιμή και λαμπρότητα τα εύσημα στην κοινωνική προσφορά

Στην κατάμεστη αίθουσα «Δ. Μητρόπουλος» του Μεγάρου Μουσικής, πραγματοποιήθηκαν, τη Δευτέρα 12 Δεκεμβρίου 2022, τα «9α Βραβεία Αυτοδιοίκησης», τα οποία αποτελούν θεσμό για τον χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα βραβεία και φέτος συνδιοργάνωσαν η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής.

Οι βραβεύσεις έγιναν μέσα σε κλίμα ιδιαίτερης συγκινησιακής φόρτισης αφού τα τιμώμενα πρόσωπα και το έργο τους με την ξεχωριστή σφραγίδα του καθενός στον τομέα του, άγγιξαν τις καρδιές του πολυπληθούς ακροατηρίου.

Η βράβευση του **Αρχηγού ΓΕΕΘΑ κ. Κωνσταντίνου Φλώρου**, παρουσία του συνόλου της ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων δημιούργησε συναισθήματα πατριωτισμού και εθνικής υπερηφάνειας. Το πλούσιο βιογραφικό του Στρατηγού, μαζί με το βίντεο της πορείας του και τον εμπνευσμένο λόγο του, ενθουσίασαν το κοινό, ενισχύοντας την απόλυτη εκτίμηση και εμπιστοσύνη που είναι διάχυτη στο πρόσωπό του.

Η αναβίωση των δραματικών σκηνών του πρόσφατου ναυαγίου των Κυθήρων, με την βράβευση των κατοίκων των Κυθήρων, στο όνομα του **Δήμου Κυθήρων**, ανέδειξε στην μνήμη όλων, τα πλούσια αισθήματα ανθρωπιάς και αλληλεγγύης που τρέφουν στο σύνολο τους οι Έλληνες προς το συνάνθρωπο και ιδιαίτερα στους δυστυχείς πρόσφυγες.

Σε κλίμα περηφάνιας και συγκίνησης η βράβευση της **Αντιγόνης Ντρισμπιώτη** δις πρωταθλήτριας Ευρώπης στο βάδην υπενθύμισε σε όλους, ότι υπάρχει και μια άλλη Ελλάδα από αυτή που προβάλλεται την περίοδο αυτή στην Ευρώπη. Η Ελλάδα της αριστείας, της προσπάθειας, της σεμνότητας και της επιτυχίας.

Την πλακέτα βράβευσης της **ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε.** παρέλαβαν ο Πρόεδρός της κ. Γιάννης Παπαδόπουλος και ο Δ/νων Σύμβουλος κ. Κων/νος Ξιφαράς που δέχτηκαν και τα συγχαρητήρια για τις σπουδαίες δράσεις της εταιρίας στο τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, με αποκορύφωμα τη πρόσφατη διάθεση του ποσού των 170 εκ. ευρώ για την ανακούφιση των νοικοκυριών από την μεγάλη αύξηση των τιμών του φυσικού αερίου.

Η ώρα βράβευσης των Δημάρχων

Η βραδιά των ΒΡΑΒΕΙΩΝ κορυφώθηκε με τη βράβευση

τεσσάρων (4) εμβληματικών Δημάρχων που άφησαν μεγάλο έργο στις τοπικές κοινωνίες στην μακρά αυτοδιοικητική τους πορεία μερικοί δε εξ αυτών συνεχίζουν να προσφέρουν ακόμα άοκνα τις υπηρεσίες τους στην Αυτοδιοίκηση.

Βραβεύτηκαν ο κ. **Θεόδωρος Γεωργάκης** πρ. Δήμαρχος Ηλιούπολης και Αντιπρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α., ο κ. **Θεόδωρος Δημητρακόπουλος** πρ. Δήμαρχος Περιστερίου, ο κ. **Νίκος Ταμπακίδης** πρ. Δήμαρχος Αγίων Αναργύρων και ο Δήμαρχος Νέας Σμύρνης κ. **Σταύρος Τζουλάκης**.

Την βραδιά πλαισίωσαν με έξοχο και ποιοτικό τρόπο η σοπράνο κα **Μίνα Πολυχρόνου** και η **σολίστ πιάνου κα Μιμή Ρουφογάλη** που απέσπασαν και τα θερμά χειροκροτήματα του κοινού.

Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Αναπλ. Υπουργός Εσωτερικών κ. **Στέλιος Πέτσας**, ο εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ Βουλευτής κ. **Μίλτος Χατζηγιαννάκης**, η εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ, Βουλευτής κα **Νάντια Γιαννακοπούλου** ενώ ο Περιφερειάρχης Αττικής κ. **Γιώργος Πατούλης** έστειλε μαγνητοσκοπημένο θερμό μήνυμα συγχαρητηρίων στους διοργανωτές της εκδήλωσης. Ο Πρόεδρος της Ένωσης Δημάρχων Αττικής κ. **Παύλος**

Καμάρας και ο Πρόεδρος της Π.Ε.Δ.Α. και Δήμαρχος Γαλασίου κ. **Γιώργος Μαρκόπουλος** καλωσόρισαν και ευχαρίστησαν όλους τους παρευρισκόμενους για την παρουσία τους, ενώ συνεχάρησαν και τους βραβευθέντες για το πλούσιο έργο τους.

Παρέστησαν πλήθος Δημάρχων πρώην και νυν και αιρετοί της Αυτοδιοίκησης.

Την παρουσίαση των Βραβείων έκανε με απόλυτη επιτυχία ο δημοσιογράφος κ. **Γιώργος Λαιμός** ενώ την οργάνωση της εκδήλωσης είχαν ο **Παύλος Καμάρας** και η γραμματέας της ΕΝ.Δ.Α. κα **Κάλυ Αναγνωστοπούλου**.

Περιβάλλον, εργαζόμενοι και η θέση της γυναίκας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση στο επίκεντρο του 13ου FORUM της ΕΝ.ΔΑ

Με εξαιρετική επιτυχία ολοκληρώθηκε την Παρασκευή 2 και το Σάββατο 3 Σεπτεμβρίου 2022 στον Πόρο το 13ο FORUM της Αυτοδιοίκησης. Μια θεσμική πλέον εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής, με την αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής και την υποστήριξη του Δήμου Πόρου.

Αναπτυξιακές πρωτοβουλίες για την Αυτοδιοίκηση

Ο Υπουργός Εσωτερικών, Μάκης Βορίδης έκανε ένα σύντομο απολογισμό της τριετούς θητείας της Κυβέρνησης σε σχέση με την Αυτοδιοίκηση.

Συγκεκριμένα, ο κ. Υπουργός έκανε λόγο για τις ακόλουθες θεματικές:

Πρώτον την εξασφάλιση της κυβερνησιμότητας στους Δήμους, πρόβλημα που επέφερε η απλή αναλογική. Σύστημα με το οποίο διεξήχθησαν οι τελευταίες εκλογές και οδήγησε σε παράλυση της Τ.Α.

Αντιμετωπίστηκε με νομοθετικές πρωτοβουλίες και την αλλαγή του εκλογικού νόμου.

Δεύτερον τον αναπτυξιακό ρόλο των Δήμων.

Κυρίως για την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Ψηφίστηκε ο νόμος για τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς, αναβαθμίστηκε ο ρόλος της ΕΕΤΑ και μια σειρά άλλων ρυθμίσεων. Στο θέμα των προσλήψεων, τόνισε την προκήρυξη των 1.600 κυρίως Π.Ε. και Δ.Ε. μηχανικών, οικονομολόγων, πληροφορικών, υπογραμμίζοντας την ιδεολογικοπολιτική (όπως ανέφερε) κατεύθυνση της προηγούμενης κυβέρνησης που αφορούσε σε προσλήψεις ΥΕ και ΔΕ (όπως καθαρίστριες κλπ).

Ανήγγειλε την δυνατότητα πρόσληψης 1000 Δημοτικών Αστυνομικών για ανασύσταση και ενίσχυση των Δημοτικών Αστυνομιών.

Επίσης αναφέρθηκε στα προβλήματα που επέφερε η πανδημία στη λειτουργία και στα οικονομικά των Δήμων και την στήριξη της Αυτοδιοίκησης από την Κυβέρνηση, η οποία συνεχίζεται όπως είπε.

Για την αναγκαιότητα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας

Τέλος υπογράμμισε το θέμα της ακρίβειας της ενέργειας και τις δύο (2) παρεμβάσεις decaring και πλαφόν (σε συνεννόηση και με την ΕΕ) που σχεδιάζει η Κυβέρνηση, δίνοντας όμως έμφαση στην αναγκαιότητα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας με πρώτο τον Δημόσιο τομέα.

Τέλος στο θέμα του FORUM που αφορά στις γυναίκες και Τ.Α. και το φαινόμενο πολύ μικρής παρουσίας γυναικών αφού έδωσε ενθαρρυντικά στοιχεία για την συμμετοχή της γυναίκας σε θέσεις Προέδρων Δ.Σ. και Νομικών Προσώπων, αναγνώρισε το πρόβλημα στο αξίωμα του/της Δημάρχου, και την αναγκαιότητα εκτός της ποσόστωσης που υπάρχει, για περισσότερες και βαθύτερες διεργασίες που πρέπει να γίνουν σε κοινωνικό επίπεδο ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών.

Τέλος ανήγγειλε ένα έργο που θα χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης όπου με την δημιουργία ενός λογισμικού με τεχνητή νοημοσύνη θα μπει μία τάξη στο χάος των αρμοδιοτήτων και των αλληλοεπικαλύψεων των φορέων.

«Στόχος η δημιουργία Ενώσεων Δημάρχων ανά τη χώρα»

Η κεντρική εξουσία πρέπει να εμπιστευτεί περισσότερο την Τοπική Αυτοδιοίκηση και να στηριχθεί περισσότερο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, επεσήμανε ο Κυριάκος Βιρβιδάκης, Αντιπρόεδρος Ένωσης Δημάρχων Κρήτης.

Χθες είπα ότι για τη σχέση Αυτοδιοίκησης – κεντρικής εξουσίας θα πω δύο πράγματα σήμερα στο χαιρετισμό μου, και τόνισα ότι έχοντας εκλεγεί τέσσερις φορές Βουλευτής, και έχοντας υπηρετήσει στην Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων ή Δήμων χωρίς Κοινότητες το τελευταίο διάστημα, τέσσερις φορές και εκεί, έχω δει το έργο από πολλές πλευρές. Έχω δεχτεί ως μέλος της κυβέρνησης την Αυτοδιοίκηση και έχω πάει ως Αυτοδιοίκηση σε μέλη της κυβέρνησης να πω τον καημό μου. Ως εκ τούτου λοιπόν, νομίζω ότι δικαιούμαι να πω δύο πράγματα στο σημείο αυτό.

Πρέπει η κεντρική εξουσία να εμπιστευτεί περισσότερο την Τοπική Αυτοδιοίκηση και να στηριχθεί περισσότερο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και το λέω αυτό γενικά, διαχρονικά. Δεν θα πω το κλίμα που έζησα, διότι βρέθηκα να είμαι μέλος της ΚΕΔΕ και Βουλευτής μέσα στη Βουλή. Και δεν θα πω μερικά πράγματα, ξεφεύγουν από τη σημερινή συγκέντρωση.

Πάντως η πράξη έχει δείξει ότι όταν χρειάστηκε η Αυτοδιοίκηση σήκωσε τα βάρη. Να θυμίσω στην οικονομική κρίση πόσο η Αυτοδιοίκηση δούλεψε για να λύσει τα προβλήματα του απλού πολίτη, τη στιγμή κατά την οποία είναι η εξουσία που είναι πιο κοντά στο δημότη.

Και στο σημείο αυτό να τελειώσω με το εξής. Πρόσφατα έκανα μια ομιλία αναλύοντας όλα τα συντάγματα από τη γένεση του ελληνικού κράτους, που στο πρώτο σύνταγμα δεν υπάρχει καν αναφορά για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δεν τιμά κανένα το πώς μεταφέρονται οι αρμοδιότητες στην Αυτοδιοίκηση χωρίς τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων, όπως ρητά και κατηγορηματικά προβλέπει το σύνταγμα.

Στόχος η δημιουργία Ενώσεων Δημάρχων ανά τη χώρα

Τώρα, το τελευταίο. Νομίζω ότι πρέπει να συνεχίσει η προσπάθεια αυτή η οποία γίνεται, και για να έχει επιτυχία νομίζω ότι χρειάζεται αρκετά πράγματα να γίνουν. Θα σταθώ σε δύο.

Πρώτον, επειδή οι Δήμαρχοι που φύγαμε από την Αυτοδιοίκηση έχουμε και συσσωρευμένη εμπειρία, αλλά και γνώσεις που μπορούμε να βοηθήσουμε, το αίτημα, το οποίο είναι και αίτημα της Ένωσης Δημάρχων Κρήτης, αλλά νομίζω ότι είναι και αίτημα δικό σας, να συμμετέχουν τέως Δήμαρχοι σε ψηφοδέλτια, χωρίς την ανάγκη σταυρών, είναι κάτι το οποίο για εμένα είναι ουσιαστικό. Δεν φοβάμαι να κατέβω με σταυρό, δεν είναι αυτό. Το έχω αποδείξει αν κατεβαίνω και πώς κατεβαίνω.

Κυριάκος Βιρβιδάκης
Αντιπρόεδρος Ένωσης
Δημάρχων Κρήτης

Δεν νομίζω ότι ο χώρος που βρίσκομαι έβγαλε ποτέ Δήμαρχο στην περιοχή που εκλέχτηκα εγώ, και ούτε θα ξανά βγάλει.

Από εκεί και πέρα, το δεύτερο και σημαντικό είναι πρέπει οπωσδήποτε να γίνει η Ομοσπονδία. Εάν δεν γίνει η Ομοσπονδία, δηλαδή αν δεν υπάρξουν και άλλες περιοχές που θα κάνουν Ενώσεις Δημάρχων, Ένωση Δημάρχων Μακεδονίας, Ένωση Δημάρχων Ηπείρου, Ένωση Δημάρχων Ιονίων Νήσων, δεν ξέρω τι, θα μπορέσουμε να γίνουμε μια Ομοσπονδία, και ως Ομοσπονδία θα έχουμε μεγαλύτερη δυνατότητα παρέμβασης και πιο ουσιαστικής.

Βασίλης Γιαννακόπουλος
Αντιπεριφερειάρχης
Πολιτισμού και Αθλητισμού

Ισχυρή αυτοδιοίκηση και περιφερειακή διακυβέρνηση

Περιφέρεια και Δήμοι της Αττικής ΕΝΩΜΕΝΟΙ και με δημιουργική σύνθεση απόψεων για την ανάπτυξη και την ευημερία των πόλεων και των συμπολιτών μας, υπογράμμισε ο Αντιπεριφερειάρχης Μεταφορών και Επικοινωνιών, πρώην Δήμαρχος Αγίας Παρασκευής Βασίλης Γιαννακόπουλος από το βήμα του 13ου αυτοδιοικητικού Forum που διοργάνωσαν η ΕΝΔΑ και η ΠΕΔΑ με τη στήριξη της Περιφέρειας Αττικής.

Στο χαιρετισμό του, ως εκπρόσωπος της Περιφέρειας Αττικής, αναφέρθηκε στη θεσμική ενδυνάμωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και του αναπτυξιακού της ρόλου που – όπως τόνισε– «έχουμε πετύχει στο διάβα του χρόνου ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ανεξαρτήτως ιδεολογικών καταβολών και πολιτικών διαδρομών. Εξακολουθούμε, πρόσθεσε, να διεκδικούμε πραγματική μεταρρύθμιση του κράτους με μεταβίβαση ΕΔΩ και ΤΩΡΑ αρμοδιοτήτων, οικονομικών και ανθρώπινων πόρων. Συνεχίζουμε αταλάντευτα προσηλωμένοι στο στόχο για ισχυρή αυτοδιοίκηση και περιφερειακή διακυβέρνηση, όπως επισήμανε και στην ομιλία του ο Περιφερειάρχης, Γ. Πατούλης».

Άλλωστε, σημείωσε ο Β. Γιαννακόπουλος, «είναι πανθομολγούμενο ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές γνωρίζουν καλύτερα από την εκάστοτε κεντρική κυβέρνηση τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της τοπικής και της περιφερειακής κοινωνίας. Ωστόσο, η υποστελέχωση των ΟΤΑ εξακολουθεί να παραμένει δραματική και να ακυρώνει στην πράξη όχι μόνο την εκπλήρωση της αποστολής των, αλλά και την αντιμετώπιση έκτακτων περιπτώσεων. Όπως συνέβη με την εμφάνιση της πανδημίας COVID -19 που ώθησε την κεντρική εξουσία να εξασφαλίσει γρήγορα προσλήψεις προσωπικού στους ΟΤΑ προκειμένου να περιοριστεί η εξάπλωσή της στις γειτονιές και τις πόλεις της χώρας».

Στην κατεύθυνση αυτή υπογράμμισε ότι «επιβάλλεται να προβλεφθεί ένας ευέλικτος, μόνιμος και αντιγραφειοκρατικός μηχανισμός προσλήψεων στις Περιφέρειες και τους Δήμους και να εξαλειφθούν οι μισθολογικές ανισότητες με το αντίστοιχο προσωπικό των υπουργείων. Επιπλέον, η κεντρική εξουσία οφείλει να βελτιώσει την καταστατική θέση των αιρετών, αλλά και να διαμορφώσει θεσμικό περιβάλλον με κίνητρα που θα προσελκύει ότι καλύτερο από το ανθρώπινο δυναμικό υπάρχει στις τοπικές κοινωνίες».

Ευελπιστώ, κατέληξε ο Αντιπεριφερειάρχης ότι ο παριστάμενος Υπουργός Εσωτερικών, Μ. Βορίδης, «θα ενστερνιστεί τους προβληματισμούς των αιρετών συναδέλφων και θα υιοθετήσει ΑΜΕΣΑ το πλέγμα των ολοκληρωμένων θεσμικών προτάσεων που καταθέσαμε ώστε η τοπική αυτοδιοίκηση να καταστεί πιο χρήσιμη και περισσότερη αποτελεσματική για τους πολίτες». Τέλος έδωσε θερμές συγχαρητήρια στους διοργανωτές και στους αξιόλογους επιστήμονες και αιρετούς για τις τεκμηριωμένες εισηγήσεις τους και ιδιαίτερες ευχαριστίες στον Παύλο Καμάρα, Πρόεδρο της Ένωσης Δημάρχων Αττικής και στον Γιώργο Μαρκόπουλο, Δήμαρχο Γαλασίου και Πρόεδρο της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής.

Σπύρος Σπυρίδων
Διευθύνων Σύμβουλος
της ΕΕΤΑΑ

Η αυτοδιοίκηση έχει μπροστά της μεγάλες προκλήσεις

Σε όλα τα ανοιχτά ζητήματα της Αυτοδιοίκησης, αναφέρθηκε από το βήμα του 13ου Forum, ο κ. Σπύρος Σπυρίδων Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΕΤΑΑ. Ο κ. Σπυρίδων επεσήμανε πως η «αυτοδιοίκηση έχει μπροστά της μεγάλες προκλήσεις», ενώ αναφέρθηκε εκτενώς και στο ζήτημα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Συγκριμένα ο κ. Σπυρίδων τόνισε:

Η Αυτοδιοίκηση βρίσκεται σε ένα κομβικό σημείο, και έχει μπροστά της μεγάλες προκλήσεις. Η μία πρόκληση είναι ότι μετά από την οικονομική κρίση, μετά την πανδημία, μετά τα όσα συνέβησαν με τις φυσικές καταστροφές, και με αυτό που συνέβη πρόσφατα με την ενεργειακή κρίση, έρχεται να βοηθήσει ως ο σημαντικότερος παράγοντας για να κρατηθεί η συνοχή στις κοινωνίες. Στις τοπικές κοινωνίες και κατ' επέκταση σε όλη τη χώρα. Η Αυτοδιοίκηση είναι εκείνη που θα σκύψει πρώτη στο πρόβλημα της οικογένειας, στη γειτονιά, για να μπορέσει να λύσει προβλήματα, πριν γίνει έκρηξη και διαρραγεί το σημαντικότερο πράγμα που πρέπει να διαφυλάξουμε, την κοινωνική συνοχή. Από την άλλη πλευρά βρίσκεται σε μια πρόσκληση να συμβάλει στην ανάπτυξη της χώρας. Ποτέ στη χώρα δεν υπήρχαν τόσα πολλά χρηματοδοτικά προγράμματα τα οποία να ξεκινούν μαζί. Μιλάμε για το Αντώνη Τρίτση, μιλάμε για το Ταμείο Ανάπτυξης, για το ΠΑΑ, το Αγροτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, που είναι πολύ σημαντικό και αυτό, μιλάμε για το Πράσινο Ταμείο, για το ΕΠΑ, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το ΠΔΕ με λίγα λόγια, το οποίο αποτέλεσε ένα πρόγραμμα, και ένα άλλο αριθμό προγραμμάτων, αλλά το πρόβλημα είναι ότι δεν μπορούν όλοι οι Δήμοι να συμμετάσχουν στην προσπάθεια αυτή, για λόγους τους οποίους γνωρίζετε. Για αυτό λοιπόν πάρα πολύ σωστά τα τελευταία χρόνια δόθηκε η δυνατότητα να δημιουργηθούν οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί, τα Δίκτυα Πόλεων, η ΕΕΤΑΑ με ειδική νομοθεσία, καθώς επίσης και οι διαδημοτικές συνεργασίες, καθώς και οι διαβαθμικές συνεργασίες, που πάντα υπάρχουν μεταξύ Α' και Β' Βαθμού, ώστε όλα αυτά να έρθουν να υποστηρίξουν τη δυνατότητα οι Δήμοι, όποιοι Δήμοι και να είναι, να σχεδιάσουν, να μελετήσουν, και να υλοποιήσουν πολιτικές και έργα.

Αρμοδιότητες, δημόσιες πολιτικές και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

Θα πω μόνο ότι επειδή ακούγεται πάρα πολύ έντονα το θέμα των αρμοδιοτήτων, ότι οι αρμοδιότητες πλέον, οι οποίες είναι ουσιαστικές, για δράσεις οι οποίες έχουν αντίκτυπο στη ζωή μας, δεν είναι αποκλειστικές. Οι αποκλειστικές αρμοδιότητες που κάποτε κοπτόμασταν, αφορούν ήσσονος σημασίας πράγματα. Τώρα μιλάμε για δημόσιες πολιτικές. Η Πρωτοβάθμια Υγεία πρέπει να περιέλθει στην Αυτοδιοίκηση, έχοντας ίσως το επιστημονικό προσωπικό το κεντρικό κράτος. Και εκεί να υπάρξει δυνατότητα συνεργασίας ευέλικτης μεταξύ Α' και Β' Βαθμού. Άρα λοιπόν πάμε στην υλοποίηση δημόσιων πολιτικών, και εκεί χρειάζεται να κάνουμε εφαρμογή στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, που ουσιαστικά είναι ο τρόπος όπου θα συνεργαστούν διάφορα επίπεδα της εξουσίας για να μπορέσουν να λύσουν προβλήματα.

Ζητούμενο η μεταρρύθμιση ουσίας στους ΟΤΑ

«Οι κυβερνήσεις διαχρονικά θεωρούν την Αυτοδιοίκηση ως τον παρία. Ως έναν ωραίο τύπο, ο οποίος θα καθαρίσει τα προβλήματα και θα λειτουργήσει τις περισσότερες φορές ως το ανάχωμα ευθυνών. Φυσική καταστροφή, οτιδήποτε συμβεί, πάντα ένας Δήμαρχος παίζει. Τον τελευταίο καιρό παίζουν και κάποιοι Περιφερειάρχες», επεσήμανε ο Δήμαρχος Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης, Γρηγόρης Κωνσταντέλλος.

Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Μιλάμε για μεταρρυθμίσεις. Πάρα πολύ ωραία. Ποια είναι η μεταρρύθμιση την οποία έχουμε σχεδιάσει και η οποία είναι βαθιά και δομική και μπορεί να δώσει ένα καλύτερο αποτέλεσμα; Είναι αυτή η οποία έχουμε σήμερα; Είναι αυτή η οποία... γιατί μιλάμε για τις αρμοδιότητες, τις οποίες εμείς στην ΚΕΔΕ

τις έχουμε ταξινομήσει και τις ξέρουμε, ξέρουμε τι θέλουμε. Πείτε μου, ποιος εξ ημών μιλάει για αποκέντρωση, όταν η μελέτης της ΕΕΤΑΑ πριν από δύο χρόνια, αγαπητέ Σπύρο, αναφέρει το εξής. Ότι το κεντρικό κράτος εκτελεί 21.000 αρμοδιότητες, οι Δήμοι 1.150, οι Περιφέρειες 600. Αυτή είναι η αποκέντρωση; Για ποιο λόγο; Για ποιο λόγο έρχονται σε

εμάς, επειδή έχω χειριστεί και το θέμα των ναυαγοσωστών, αρμοδιότητες χωρίς πόρους, και σήμερα έχουμε τρεις, το ξέρετε Υπουργέ, τρεις συλλήψεις Δημάρχων, επειδή έκαναν διαγωνισμούς, δεν προσήλθε κανένας, γιατί έτσι όπως έγινε το Προεδρικό Διάταγμα λειτουργεί μια οριζόντια φράξια που ελέγχει όλους τους διαγωνισμούς, δεν βρέθηκαν ναυαγοσώστες, πνίγηκε ένας άνθρωπος, φυλακή ο Δήμαρχος. Αυτόφωρο. Τέσσερις Δήμαρχοι μέσα, γιατί πάτησε ένα σκυλί ένα αυτοκίνητο, και δεν βρέθηκε, δεν είχε την ίδια στιγμή, Μαρία, κάποιον να περισυλλέξει το συγκεκριμένο ζωντανό, το οποίο υπέφερε. Μήνυση, μέσα ο Δήμαρχος.

Οι «αυξημένες» αρμοδιότητες στην πράξη

Εάν θέλετε να μας δώσετε τέτοιες αρμοδιότητες, ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ, δεν θα πάρουμε. Αν θέλετε να μας δώσετε αρμοδιότητες ουσίας, και σας το λέω τώρα επειδή μιλήσαμε για την πολιτική προστασία, Πρόεδρε, και θα τελειώσω, μην ανησυχείς. Επειδή είχα αυτό το οκτάμηνο, ετοιμάζουμε την άλλη εβδομάδα να κάνουμε ένα 24ωρο ευχέλαιο στη Βάρη-Βούλα-Βουλιαγμένη, γιατί το τελευταίο οκτάμηνο είχαμε χιόνια, κατακλυσμικά χιόνια, είχαμε πυρκαγιές, πολύ δυνατές, και είχαμε και πλημμύρες την προηγούμενη εβδομάδα, επίσης απόλυτα καταστροφικές. Να κάνουμε ένα ευχέλαιο 24ωρο, Υπουργέ μου, θα είστε καλεσμένος, για να αποτινάξουμε το κακό αυτό.

Θα πω όμως τα εξής. Ποιος καθάρισε τη μπουγάδα σε αυτές τις τρεις περιπτώσεις στην περιοχή μας; Κατά 90% ο Δήμος. Έχει αρμοδιότητα να το κάνει; Όχι. Εμείς είμαστε απλά να συνεπικουρήσουμε τις Αρχές. Μα πού ήταν οι Αρχές αναρωτιέται κάποιος; Λέει είχαμε πολύ μεγάλο, ευρύ, δυνατό και εντατικό φαινόμενο.

Η ψηφιοποίηση της γραφειοκρατίας;

Κύριε Υπουργέ, αγαπητέ Υπουργέ, πραγματικά το λέω, έχουμε και μια πολύ καλή και προσωπική γνωριμία και επαφή, θα πω το εξής. Πώς είναι δυνατόν να μιλάμε και να αυτοσυγχαιρόμεθα για το ότι ψηφιοποιήσαμε το κράτος, όταν το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής βγαίνει και κάνει παιδομάζωμα στους Δήμους, παιδομάζωμα όμως, όποιος είναι Π.Ε. πληροφορηκάριος, την ξέρουμε την ιστορία αυτή, 125 τεμάχια στο Υπουργείο. Συγγνώμη, το Υπουργείο δεν μπορούσε να πάει να κάνει προσλήψεις, να πάρει προσωπικό; Έπρεπε ότι αξιόλογο έχουμε στους Δήμους να μας το πάρει ο Πιερρακάκης για το Υπουργείο; Για να κάνουμε αλήθεια τι; Πολύ ωραία, ψηφιακή επανάσταση. Μήπως εν τέλει κάνουμε το εξής; Ψηφιοποιούμε τη γραφειοκρατία; Καταργήσαμε τις ουρές. Πολύ καλά. Ο Μήτσος, η Μαρία, ο Χρήστος, ο Γρηγόρης και ο Νίκος, ο οποίος είναι οι θαλαμοφύλακες του κάθε ενός βήματος, άλλαξαν; Άλλαξε καμιά διαδικασία; Έγινε κάτι πιο γρήγορο; Εγώ δεν το έχω ανακαλύψει αυτό.

Η καταστατική θέση των αιρετών

Κλείνοντας θέλω να πω ότι πραγματικά η καταστατική θέση των αιρετών είναι κάτι το οποίο πρέπει κάποια στιγμή να

κουβεντιαστεί. Πρέπει να κουβεντιαστεί διότι υπάρχουν ζητήματα τα οποία έχουν να κάνουν όχι μόνο με τη χορηγία. Αυτό είναι ένα από τα πολλά σημαντικά προβλήματα για τα οποία μάλιστα έχουμε και μια επί της αρχής, ένα θετικό νεύμα από την κυβέρνηση. Αλλά πείτε μου, είναι δυνατόν η κόρη μου, που είναι 25 ετών, δικηγόρος, ορκίστηκε πριν από έξι μήνες, να έχει ειδική δωσιδικία και να πηγαίνει στο Εφετείο, και ο Δήμαρχος, ο κύριος Βοσκόπουλος, και η κυρία Ανδρούτσου, και ο κύριος Μαρκόπουλος, όταν θα συμβεί το παραμικρό, να πηγαίνει να δικάζεται από ένα 27χρονο Πρωτοδική;

Η οικονομική ενίσχυση των Δήμων

Πρέπει λοιπόν να... και προσπαθώ να τα πω έτσι γρήγορα και με ένα γλαφυρό τόνο και τρόπο, για να πω το εξής. Λυπηθείτε μας. Αναγνωρίστε, κάναμε οικονομική κρίση, πανδημία, ενεργειακή κρίση, φυσικές καταστροφές, τα κάναμε όλα. τι άλλο θέλετε να κάνουμε; Πείτε μας τι άλλο θέλετε να κάνουμε, και θα το κάνουμε. Πραγματικά δηλαδή, σας το λέω από καρδιάς. Και το λέω αυτό γιατί κλείνοντας θα πω ότι αυτή την περίοδο λύσαμε πολλά προβλήματα, γιατί να μην είμαστε άδικοι. Λεφτά πήραμε, θέλουμε πολλά ακόμα. Σήμερα, επειδή το παρακολουθούμε, όπως είπα είμαι πολυθεσίτης, είμαι και στο Οικονομικό Παρατηρητήριο, παρατηρούμε την εξέλιξη των προϋπολογισμών των Δήμων, και οι Δήμοι σήμερα καταναλώνουν τους κωδικούς, αγαπητέ Υπουργέ, τα ποσά του Νοεμβρίου. Χρειάζεται άμεσα έκτακτη χρηματοδότηση. Αν δεν συμβεί αυτό, σημαίνει ότι το μήνα Σεπτέμβριο πλέον οι κωδικοί αυτών των λειτουργικών δαπανών θα είναι άδικοι, δεν θα υπάρχουν ίδιοι πόροι για να τα καλύψουν, και θα αρχίσουμε πλέον να γινόμαστε επίσημες μπαταχτοσίδες των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.

«Πώς είναι δυνατόν να μιλάμε και να αυτοσυγχαιρόμεθα για το ότι ψηφιοποιήσαμε το κράτος, όταν το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής βγαίνει και κάνει παιδομάζωμα στους Δήμους;»

«Πως θα μειώσουν οι Δήμοι το κόστος της ενεργειακής κρίσης»

Η ενεργειακή κρίση, λύσεις και τρόποι χρηματοδότησης αποτελούσαν τους βασικούς άξονες της ομιλίας του Συμβούλου Συνδέσμου Εταιριών Φωτοβολταϊκών κ. Στέλιου Ψωμά κ. Σ. Ψωμά. Ο κ. Ψωμάς ανέπτυξε στην ομιλία του όλα τα δεδομένα που υπάρχουν σχετικά με αυτό το σημαντικό ζήτημα που επηρεάζει άμεσα την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Συγκεκριμένα τόνισε:

Την τρέχουσα χρονιά το σύνολο των ενεργειακών θεμάτων, και αυτό συνέβη για πρώτη φορά, βρέθηκε στην πρώτη γραμμή, δυστυχώς. Στην πρώτη γραμμή της πολιτικής, στην πρώτη γραμμή της οικονομίας, στην πρώτη γραμμή της κοινωνίας. Μακάρι να μην είχαμε να συζητήσουμε όλα αυτά, αλλά η δική μου παρουσίαση θα... καταλήγει κάπως αισιόδοξα, προσπαθώντας να δώσει κάποια διέξοδο, και θα εστιάσω ειδικά στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, διότι προφανώς ένα θέμα που αγγίζει όλη την κοινωνία, αν προσπαθήσει κανείς να το εξαντλήσει σε δέκα λεπτά θα πει γενικότητες.

Το σχέδιο της Ευρώπης για την ενεργειακή κρίση
Ξεκινώ από μία σημαντική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επι-

τροπής, η οποία δεν έχει τύχει θα έλεγα της κατάλληλης δημοσιότητας μέχρι τώρα, η οποία ορμώμενη από την κρίση η οποία πυροδοτήθηκε από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, προσπάθησε να απαντήσει με έναν πειστικό τρόπο στο πώς η Ευρώπη θα μπορέσει να αποδεδουλευθεί, να απαγκιστρωθεί το συντομότερο δυνατό από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα.

Στο πλαίσιο λοιπόν αυτό, υπήρξε μια προώθηση, περαιτέρω προώθηση των ΑΠΕ, υπήρξε για πρώτη φορά στην ευρωπαϊκή πολιτική μια ξεχωριστή ηλιακή στρατηγική, η οποία είναι αρκετά γενναιόδωρη, και εδώ επισημαίνω απλώς κάποια πράγματα που αφορούν και στους Δήμους, και συνολικότερα θα έλεγα το Δημόσιο. Μεταξύ των πραγμάτων που προβλέπει το σχέδιο αυτό της Κομισιόν, προβλέπεται και η

υποχρεωτική εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, καταρχάς σε νέα δημόσια και εμπορικά κτίρια από ενός μεγέθους και πάνω. Αυτό θα πρέπει να έχει γίνει το αργότερο ως το 2026. Σε υπάρχοντα δημόσια κτίρια, και εδώ είναι τα δύσκολα, διότι όπως αναφέρθηκε και πριν, το Δημόσιο διαχειρίζεται κτίρια που ούτε λίγο ούτε πολύ καταναλώνουν το 10% περίπου της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας. Και βέβαια σε σχετικά μικρό βάθος χρόνου αυτή η υποχρέωση θα καλύψει ακόμα και τα κτίρια κατοικιών. Επίσης η Κομισιόν ζητά από εδώ και πέρα ο σχεδιασμός των κτιρίων να είναι τέτοιος, έτσι ώστε να μπορούν να εγκατασταθούν τέτοια συστήματα, χωρίς να χρειάζεται κανείς να ξανά ανακατασκευάσει το κτίριο.

Κάτι που δεν υπάρχει στις διαφάνειες, αλλά αφορά τους Δήμους, και κυρίως τους Δήμους με πληθυσμό άνω των 25.000 κατοίκων, είναι ότι το σχέδιο Repower της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει την υποχρεωτική για αυτούς τους Δήμους δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων με εγκατάσταση ΑΠΕ, προκειμένου να μπορέσουν οι Δήμοι να ασκήσουν κοινωνική ενεργειακή πολιτική. Με άλλα λόγια να μπορέσουν να βοηθήσουν τα φτωχά νοικοκυριά που βρίσκονται στην περιφέρειά τους. Αυτό πλέον γίνεται υποχρέωση τουλάχιστον των μεγάλων Δήμων.

Βέβαια για να πάμε από το Repower EU, σε μια εθνική νομοθεσία, όπως καταλαβαίνετε υπάρχουν κάποια βήματα. Παρόλο που σε αυτό το θέμα η Ευρωπαϊκή Ένωση κινήθηκε περιέργως γρήγορα, ξεπέρασε τον εαυτό της θα λέγαμε, θα πρέπει αυτό να μετουσιωθεί σε μια οδηγία, και η οδηγία αυτή μετά να περάσει στο Εθνικό Δίκαιο.

Ας δούμε λοιπόν σε σχέση με αυτά τα ζητήματα, τι προβλέπει το Εθνικό Δίκαιο μέχρι τώρα.

Τι προβλέπει ο Εθνικός κλιματικός νόμος

Τον Μάιο που μας πέρασε, τον ίδιο μήνα δηλαδή που βγήκε και το Repower EU, το ελληνικό Κοινοβούλιο ψήφισε τον πρώτο εθνικό κλιματικό νόμο. Μεταξύ των άλλων ο νόμος αυτός προβλέπει ότι από του χρόνου, δηλαδή τέσσερις μήνες από τώρα, όλα τα νέα ειδικά κτίρια, ειδικά κτίρια είναι τα κτίρια που έχουν κάτω από 50% κατοικία, θα πρέπει να έχουν και αυτά υποχρεωτικά είτε φωτοβολταϊκά, είτε ηλιακά θερμικά συστήματα.

Προφανώς ο εθνικός κλιματικός νόμος θα πρέπει σύντομα να προσαρμοστεί έτσι ώστε να είναι συμβατός με την ευρωπαϊκή πολιτική, αλλά υπάρχει μια τάση, και η τάση αυτή δεν αφορά το μακρινό μέλλον, αφορά τα επόμενα δύο-τρία χρόνια. Με άλλα λόγια θα έλεγα ότι είναι ένα θέμα το οποίο θα έχουν να αντιμετωπίσουν οι επόμενες Δημοτικές Αρχές.

Πώς μπορούν να μειώσουν οι Δήμοι το ενεργειακό κόστος

Για αυτό λοιπόν ας αφήσουμε τα δυσάρεστα και να πάμε στις προτάσεις. Ποιο είναι το ευκολότερο πράγμα που μπορεί να κάνει ένας Δήμος έτσι ώστε το συντομότερο δυνατόν να πε-

τύχει μια εξοικονόμηση στα τιμολόγια που πληρώνει για το ηλεκτρικό ρεύμα; Είναι να παράγει ο ίδιος, σε υποδομές δικές του, ή τέλος πάντων σε υποδομές που ελέγχει και χρησιμοποιεί, την ενέργεια που χρειάζεται, με έναν φτηνό και καθαρό τρόπο.

Όπως είπαμε πριν, ο φτηνότερος και καθαρότερος τρόπος είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και επειδή στην περίπτωση των Δήμων κυρίως μιλάμε για κτιριακές υποδομές, εκείνη η τεχνολογία που μπορεί να δώσει τη λύση, είναι τα φωτοβολταϊκά, εξ ου και ο εκπρόσωπος του φορέα.

Τι καταφέραμε με τη βοήθεια της ΚΕΔΕ

Πριν ακριβώς από δύο μήνες, στις 4 Ιουλίου του 2022, καταφέραμε με τη βοήθεια και της ΚΕΔΕ να περάσουμε μια τροπολογία στο νόμο 4951, που νομίζουμε ότι λύνει οριστικά αυτό το θέμα, δίνει δηλαδή τη δυνατότητα στους Δήμους να αξιοποιούν την παραγόμενη ηλιακή ενέργεια για να εξυπηρετήσουν οποιαδήποτε υποδομή, ακόμα και αν δεν αναγράφεται ρητά σε αυτή τη λίστα, είναι η τελευταία φράση που λέει είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες των ΟΤΑ. Μπορεί αύριο-μεθαύριο να εμφανιστεί ένας ανοιχτός χώρος πάρκινγκ, και να αποφασίσει ο Δήμος να βάλει εκεί φωτοβολταϊκά για να καλύψει π.χ. τις ανάγκες για κοινωνική πολιτική του Δήμου. Να μπορεί να το κάνει.

Μετά από αυτό λοιπόν, θα πρέπει να δούμε, αφού πλέον δεν εμφανίζονται, να το πω έτσι, θεσμικά προβλήματα, ή τουλάχιστον δεν έχουμε δει κάποια θεσμικά προβλήματα που έχουν μείνει άλυτα, να δούμε πώς δουλεύει αυτό το πράγμα στην πράξη.

Τρόποι χρηματοδότησης

Προσπαθήσαμε λοιπόν να βρούμε τρόπους χρηματοδότησης, πέραν των συμβατικών, έτσι ώστε να γίνει εφικτή η εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων. Προφανώς τα ίδια κεφάλαια δεν περισσεύουν στους Δήμους. Ελάχιστοι είναι οι Δήμοι που έχουν, να το πω έτσι, την κατάλληλη ευρωστία. Το αναφέρουμε περισσότερο για θεωρητικούς λόγους. Ο δανεισμός. Ναι, μπορεί να γίνει, και κυρίως όταν πρόκειται για δανεισμό από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, και μάλιστα με χαμηλό επιτόκιο συγκριτικά, αλλά όπως καταλαβαίνετε έτσι επιβαρύνεται ο Δήμος με την εγγραφή των δανείων στον ισολογισμό και δεδομένης της κατάστασης... Προφανώς υπάρχουν οι δημόσιοι πόροι. Θα έκανα μια ιδιαίτερη αναφορά στο πρόγραμμα ΗΛΕΚΤΡΑ, πρώτα από όλα γιατί πραγματικά μπορεί να δώσει μια ανάσα στους Δήμους να προχωρήσουν σε αυτό. Από την άλλη, για να είμαστε και απολύτως ειλικρινείς, το ΗΛΕΚΤΡΑ το ακούμε τόσα χρόνια και ΗΛΕΚΤΡΑ δεν βλέπουμε, και η τελευταία πληροφόρηση που είχα και από τους ανθρώπους που το τρέχουν, να το πω έτσι, είναι ότι μάλλον θα καθυστερήσει η εφαρμογή του. Άρα καλό είναι, για να μην περιμένουμε όλα αυτά, να είμαστε λίγο πιο, να το πω έτσι, ευέλικτοι.

«Η κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση των φωτοβολταϊκών στέγης στην Ελλάδα»

Στην κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση των φωτοβολταϊκών στέγης στην Ελλάδα, αναφέρθηκε στην ομιλία του, από το βήμα του 13 forum αυτοδιοίκησης, ο Δρ Χρήστος Σώκος, Περιβαλλοντολόγος – Γεν. Γραμματέας ΔΣ ΠΑΣΥΦΩΣ. Κατά την ομιλία του μεταξύ άλλων τόνισε:

Θα αναφερθούμε λοιπόν στην κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση των φωτοβολταϊκών στέγης στην Ελλάδα. Εδώ είμαι πριν από έντεκα χρόνια στην εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού στο πατρικό μου σπίτι. Το μόνο που είχα να αντιμετωπίσω τότε ήταν λίγο η γκρίνια της μητέρας, διότι τι είναι όλο αυτό το καινούργιο, η καινούργια τεχνολογία, που τοποθετείται εδώ; Τι ακτινοβολία μπορεί να έχει. Μπορεί να μου φέρει κεραυνούς, και όλα αυτά. Δεν ήξερα βεβαίως ότι μετά από κάποια χρόνια θα εμπλακώ και συνδικαλιστικά με το αντικείμενο αυτό και θα έχω και άλλον πονοκέφαλο ας το πούμε, να τρέχω με αυτή την ωραία τεχνολογία, η οποία σαν ιδέα είναι πάρα πολύ καλή, πάρα πολύ σημαντική, διότι οι κατοικίες μας, τα σπίτια μας, δεν είναι μόνο καταναλωτές, αλλά είναι και παραγωγοί, έτσι; Έχουμε αυτή την επιφάνεια της στέγης, η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί για την παραγωγή.

Οι κατοικίες έχουν τη δυνατότητα να είναι παραγωγοί ενέργειας

Πλέον υπάρχει η δυνατότητα οι κατοικίες να είναι και παραγωγοί ενέργειας, έτσι; Κάτι πάρα πολύ σημαντικό. Πριν από δεκαπέντε, πριν από είκοσι χρόνια, δεν το είχαμε ίσως φανταστεί αυτό. Τα φωτοβολταϊκά στέγης συνδέονται άρρηκτα με την ελληνική κατοικία, και ξέρουμε ότι στη χώρα μας η κατοικία είναι κάτι πολύ σημαντικό, ενώ σε άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι τόσο σημαντική η κατοικία. Ο Έλληνας την υπερασπίζεται την κατοικία του και έχουμε το ιδιοκτησιακό πιο έντονο θα έλεγα σαν λαός.

Και τα πλεονεκτήματα αφορούν εν δυνάμει όλους τους Έλληνες, έτσι; Τους ιδιοκτήτες κατοικιών, και μάλιστα ζούμε στη χώρα του ηλίου, κάτι πολύ επίσης σημαντικό. Είμαστε στη νότια Ευρώπη. Υπάρχουν, δεν θέλω να σας κουράσω με τα μικρά γράμματα, υπάρχουν επίσημες αναφορές. Δηλαδή το κράτος αναγνωρίζει τη σημασία των φωτοβολταϊκών στέγης, αναγνωρίζει και τα τεχνολογικά πλεονεκτήματα, διότι η παραγωγή είναι κοντά στην κατανάλωση, κάτι πάρα πολύ σημαντικό, αλλά και τον κοινωνικό τους ρόλο. Θα δούμε τόσο η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας να το αναφέρει αυτό, όσο και στους σχετικούς νόμους, σε αιτιολογικές εκθέσεις νόμων.

Επίσης το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, μας αναφέρει ότι θα πρέπει να επιτευχθεί γεωγραφική διασπορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ώστε εκτός από την ισόρροπη ανάπτυξη από άποψη κάλυψης διαθεσίμων εκτάσεων, να περι-

οριστούν προβλήματα επάρκειας. Σε αυτή την κατεύθυνση μεταξύ άλλων προωθούνται φωτοβολταϊκά συστήματα σε στέγες και κτίρια, μικρές ανεμογεννήτριες, που ενσωματώνουν αναπτυξιακά και κοινωνικά πλεονεκτήματα. Να ξεκινήσουμε από την κοινωνική διάσταση. Θα πρέπει να σκεφτούμε, και μιας και έχουμε εδώ πέρα κυρίως εκπροσώπους από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ότι πολλές κατοικίες, σπίτια στην ελληνική επαρχία, ερημώνουν. Αν δούμε τα στοιχεία της πρόσφατης απογραφής θα το διαπιστώσουμε αυτό. Πλέον έχουμε ένα σοβαρό πρόβλημα.

Κοινωνική διάσταση

Η χώρα βιώνει σοβαρό κύμα φυγής στο εξωτερικό. Όπως είχαμε στο παρελθόν, στις αρχές του περασμένου αιώνα, ή τη δεκαετία του '70. Έχουμε πάλι τεράστιο κύμα φυγής. Έτσι μιλάμε για 500.000 νέους να έχουν φύγει στο εξωτερικό. Τεράστιο πρόβλημα με το δημογραφικό. Πλέον ποιος θα κρατήσει τις περιουσίες; Εγώ επέστρεψα στην πατρίδα μου, στο Νομό Ηλείας, έχοντας χρόνια στη Θεσσαλονίκη και στην Αττική, και τα πράγματα ήταν εντελώς διαφορετικά. Είδα να έχουν ερημώσεις, να έχουν ερημώσει σπίτια, να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα. Συμμετείχα στην απογραφή, όχι για τους οικονομικούς λόγους, συμμετείχα έτσι για να δω τι είχε γίνει, οι αλλαγές που έγιναν στο χωριό που μεγάλωσα. Και πραγματικά εξεπλήγην. Τα σπίτια τώρα τα κρατάνε ηλικίες κοντά στα εβδομήντα ετών. Σε λίγα χρόνια που θα φύγουν και αυτοί, τι έχει να γίνει;

Δηλαδή το πρόβλημα το ξέραμε για τα ορεινά, για απομακρυσμένες περιοχές. Πλέον το πρόβλημα έχει κατέβει στον κάμπο. Και δεν μιλάω βέβαια για τον Πόρο, που στηρίζεται από τον τουρισμό και λοιπά. Μιλάω για άλλες περιοχές της χώρας μας. Άρα λοιπόν σε είκοσι με τριάντα έτη θα έχουμε εντονότατο πρόβλημα και σε πεδινές περιοχές, και όλα αυτά θα πρέπει να τα βάλουμε σε μια πλάστιγγα. Να δούμε δηλαδή τι πρέπει να κάνουμε, τι μέτρα να κάνουμε για να κρατήσουμε τον κόσμο, τόσο τους νέους, να μη φύγουν στο εξωτερικό, αλλά και το δημογραφικό.

Μπορεί το φωτοβολταϊκό στέγης να αποτελέσει ένα λιθαράκι στην προσπάθεια αυτή; Εγώ πιστεύω ότι μπορεί. Είναι μια μικρή ενίσχυση για τα νοικοκυριά. Έτσι λοιπόν θα διαφυλάξουμε τις κατοικίες. Βοηθά στην επανακυκλοφορία του χρήματος στην τοπική οικονομία, διότι θα απασχοληθούν μηχανικοί σε τοπικό επίπεδο.

Και εδώ βλέπουμε στην εγκατάσταση έναν τεχνικό, ο οποίος σε τοπικό επίπεδο θα έχει και αυτός το όφελός του.

Περιβαλλοντική διάσταση

Όπως ξέρουμε, οι ΑΠΕ έχουν πολλά οφέλη, αυτή η εικόνα είναι από την Πτολεμαΐδα. Έχουμε μείωση αερίων ρύπων, και βέβαια και μείωση χρησιμοποιούμενου νερού ψύξης από μεγάλες μονάδες παραγωγής ενέργειας.

Άλλη διάσταση είναι η αλλαγή χαρακτήρα δασικών και γεωργικών εκτάσεων. Εντάξει, όσον αφορά τις γεωργικές δεν θα πρέπει να το θεωρούμε ότι είναι τόσο η εξάντληση του χώρου, αλλά σίγουρα καλύπτεται ένας παραγωγικός χώρος από τις εγκαταστάσεις, ενώ αυτός ο χώρος θα μπορούσε να ήταν πάνω σε στέγες. Επίσης πάνω στα βουνά μας οι ανεμογεννήτριες αλλάζουν το τοπίο και ίσως να έχουμε κάποια θέματα έτσι ως... στην αισθητική του τοπίου, στην αισθητική ρύπανση που λέμε, και λαμβάνοντας υπόψη και τον τουρισμό, ο οποίος είναι ένας σοβαρός μοχλός για τη δική μας οικονομία, όλα αυτά θα πρέπει να τα βάζουμε σε μια πλάστιγγα για πού θα δίνονται οι αδειοδοτήσεις. Άρα λοιπόν και εδώ οι στέγες μας αν τις αξιοποιήσουμε είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Επίσης, δεν έχουμε τόσο το πρόβλημα της μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας. Έχουμε μικρότερες απώλειες ισχύος. Δηλαδή όταν εγκαθιστούμε σε ένα κτίριο φωτοβολταϊκό, το ίδιο το κτίριο καλύπτει τις ανάγκες του, αλλά και τα γύρω σπίτια. Δηλαδή η κατανάλωση της πράσινης ενέργειας που παράγεται από το φωτοβολταϊκό στέγης, γίνεται εκεί κοντά, στο ίδιο το κτίριο, και στα γύρω σπίτια. Δηλαδή τώρα αν δούμε ταξιδεύοντας ένα φωτοβολταϊκό στέγης, ή το δικό μου για παράδειγμα που έχω, ξέρω ότι στο δικό μου το σπίτι καταναλώνεται πράσινη ενέργεια, και περίπου στα πέντε-δέκα σπίτια γύρω από εμένα. Δηλαδή εκεί που γίνεται η παραγωγή, εκεί γίνεται και η κατανάλωση.

Τα δύο προγράμματα που ισχύουν στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα έχουμε δύο προγράμματα. Έχουμε τα φωτοβολταϊκά στέγης με σταθερή τιμή αποζημίωσης, δηλαδή η κιλοβατώρα που παράγεται είναι στα οκτώ κόμμα επτά λεπτά, και υπογράφουν σύμβαση με οκτώ κόμμα επτά λεπτά οι ενδιαφερόμενοι πολίτες. Η μέγιστη ισχύς μπορεί να είναι στα έξι κιλοβάτ. Και η διάρκεια στα είκοσι έτη.

Και το δεύτερο πρόγραμμα, το οποίο είναι και το πιο ελπιδοφόρο, είναι το πρόγραμμα της αυτοπαραγωγής, με ενεργειακό συμψηφισμό, ή διαφορετικά net metering, το οποίο το ανέλυσε και ο κύριος Ψωμάς πώς λειτουργεί.

Αυτή όμως είναι η σκληρή πραγματικότητα. Βλέπουμε δηλαδή ότι κατά την τριετία 2009-2012 είχαμε μια σημαντική ανάπτυξη, όπου περίπου 40.000 τέτοια συστήματα μπήκαν στις στέγες. Κυρίως πρόκειται για συστήματα με σταθερή τιμή. Δόθηκε τότε... δόθηκαν κίνητρα και μια πολύ καλή τιμή αποζημίωσης ώστε να ενδιαφερθεί ο κόσμος, και μπήκαν αρκετές εγκαταστάσεις, αλλά αμέσως μετά είχαμε σχετική μείωση του ενδιαφέροντος. Το 2013 υπήρχε θα λέγαμε μία κεκτημένη ταχύτητα, μπήκαν αρκετά και τότε, αλλά με το νόμο του 2014 ήρθε το τελειωτικό χτύπημα. Οπότε έκτοτε το ενδιαφέρον είναι ελάχιστο, τόσο με τη σταθερή τιμή αποζημίωσης, όσο και με τον ενεργειακό συμψηφισμό.

Εθνικό ζήτημα η ενεργειακή αυτονομία

Ιδιαίτερα σημαντικά τα θέματα του περιβάλλοντος καθώς δεν είναι μόνο οικονομικοί, κοινωνικοί, περιβαλλοντικοί λόγοι. Είναι κυρίαρχα εθνικοί λόγοι. Κυρίαρχα εθνικοί λόγοι, που ουσιαστικά εφάπτονται της εθνικής ανεξαρτησίας. Η ενέργεια είναι ένα βασικό στοιχείο αυτής της ανεξαρτησίας, και έτσι θα πρέπει να κινηθούμε, σημείωσε ο Δρ. Ευθύμιος Λέκκας, Καθηγητής Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών*.

Είναι επιτακτική ανάγκη στην οποία θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία προκειμένου να μπορέσουμε να ανταπεξέρθουμε και αυτή την κρίση. Μια κρίση μέσα σε όλες τις άλλες οι οποίες έχουν εμφανιστεί το τελευταίο χρονικό διάστημα και οι οποίες τίθενται κυρίαρχα σε πρώτο επίπεδο στη δημόσια συζήτηση. Έχουμε λοιπόν να κάνουμε με τη γεωθερμία, γεωθερμία που ανα-

πτύσσεται στην Ελλάδα, αναπτύσσεται και έχουμε το ηφαιστειακό τόξο, που είναι το ελληνικό τόξο, που δημιουργεί αυτή την άνοδο του μάγματος προς τα πάνω και έχουμε τα τέσσερα νησιά, ουσιαστικά τη Σαντορίνη, τη Μήλο, τη Νίσυρο, την Κω, στις οποίες περιοχές μπορούν να αναπτυχθούν σταθμοί παραγωγής ενέργειας. Η γεωθερμία όμως είναι μια προσπάθεια στην οποία αποτύχαμε.

*Σημειώνεται ότι ο κ. Λέκκας είναι Πρόεδρος του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού & Προστασίας, όπως επίσης και Πρόεδρος του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, ΕΚΠΑ

Με τη δύναμη του ανέμου

Αιολική ενέργεια. Αιολική ενέργεια η οποία δέχθηκε μια φοβερή μεγάλη πολεμική από οργανώσεις, από εθελοντικές οργανώσεις, από περιβαλλοντικές οργανώσεις και τα λοιπά, σε όλη την Ελλάδα, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν μάλιστα και κάποια ανεπαρκή επιχειρήματα. Και μάλιστα μερικές φορές μου έλεγαν να τους συνδράμω, αλλά το απέφυγα και δεν έπαιρνα καν μέρος στη συζήτηση, στη διαδικασία.

Λοιπόν, αυτή την άρνηση των περιβαλλοντικών οργανώσεων για το τι κάνουν οι ανεμογεννήτριες, δεν θέλω να σας παραθέσω τα πλεονεκτήματα, αλλά και τα μειονεκτήματα, γιατί θα κουραζόμασταν πάρα πολύ, λοιπόν τη συναντάμε τώρα και σε πολιτικούς χώρους. Πολιτικούς χώρους οι οποίοι αντιδρούν στην επέκταση των αιολικών πάρκων, όπως για παράδειγμα εδώ πέρα στην Κεφαλλονιά, όπου μπλοκαρίστηκαν οι γεννήτριες οκτώ μήνες κάτω στο λιμάνι της Σάμης. Γιατί μπλοκαρίστηκαν οι γεννήτριες; Γιατί λέχθηκε ότι ο Ιανός δεν έγινε τυχαία στην Κεφαλλονιά. Τον τράβηξαν οι ανεμογεννήτριες τον Ιανό. Και όχι μόνο αυτό, αλλά η Αγία Ευφημία που τη βλέπουμε εκεί, ουσιαστικά καταστράφηκε επειδή όλα αυτά τα μπάζα που δημιουργούνται από τις εκσκαφές πήγαν κάτω και έπνιξαν όλη την Αγία Ευφημία.

Η πραγματικότητα είναι η εξής, με βάση συγκεκριμένες έρευνες που κάναμε και με δορυφορικές εικόνες, και με drones, και με όλα τα μέσα που χρησιμοποιούμε. Ότι είναι... ξέρεις ότι από τον Ιανό μετακινήθηκαν 30 εκατοστά τα μπάζα που προέρχονται από τις εκσκαφές των ανεμογεννητριών. Πόσο μάλλον να σκεφτείτε η απόσταση που είναι από το βουνό πάνω μέχρι την Αγία Ευφημία, είναι κάπου έξι-επτά χιλιόμετρα. Θα χρειαστούν υπολογίσουμε 170 χρόνια αυτά τα μπάζα να πάνε κάτω.

Λοιπόν, αυτό ήταν μια μεγάλη πλάνη, μια μεγάλη πλάνη η οποία δεν χρειαζόταν κανένας να είναι επιστήμονας και να χρησιμοποιήσει τεχνικές για να την αποδείξει, γιατί; Γιατί και η Άσος, στο άλλο κομμάτι που καταστράφηκε, δεν υπήρχε καμία ανεμογεννήτρια. Εδώ γιατί έχουμε καταστροφή, και στην Αγία Ευφημία έχουμε καταστροφή επειδή υπήρχαν οι ανεμογεννήτριες; Μια πολύ μεγάλη πλάνη και αυτή.

Έχουμε λοιπόν την αιολική ενέργεια που παρουσιάζει και τα μειονεκτήματα, τα οποία μπορούμε να αντιμετωπίσουμε επιτυχώς, αλλά και πάρα πολλά πλεονεκτήματα τα οποία επίσης είναι τεράστια πλεονεκτήματα και έτσι θα πρέπει να δώσουμε βάση στην αιολική ενέργεια.

Τα φράγματα ως πηγή ενέργειας

Πάμε τώρα σε μια άλλη μορφή ανανεώσιμης ενέργειας, που είναι τα φράγματα. Ένα έγκλημα το οποίο είχε γίνει, και δεν το λέω επειδή κατάγομαι από την ορεινή Πίνδο, από τη Θεσσαλία, είναι η ακύρωση της λειτουργίας των φραγμάτων της Μεσοχώρας και της Συκιάς. Είναι το πιο μεγάλο έγκλημα που έγινε στην ενέργεια και στο περιβάλλον τα τελευταία χρόνια. Γιατί; Γιατί τα φράγματα αφενός μεν προστατεύουν από τα πλημμυρικά φαινόμενα τις κατάντη περιοχές, δεν αφαιρούν πόρους υδατικούς αν γίνει ορθή διαχείριση από άλλες περιοχές, και όχι μόνο αυτό, αλλά είδαμε στην Αιτωλοακαρνανία το χειμώνα που πέρασε πλημμυρικά φαινόμενα κατά μήκος του Αχελώου ποταμού, τα οποία

προήλθαν από την περιοχή αυτή, που αν ήταν φράγματα δεν θα είχαμε πλημμυρικά φαινόμενα. Θα μπορούσαμε να ελέγξουμε τη ροή του νερού.

Τεράστιες αντιδράσεις για τη δημιουργία νέων φραγμάτων. Γιατί; Γιατί οι περιβαλλοντικές οργανώσεις λένε ότι καταστρέφει μια περιοχή. Όμως αν λάβουμε υπόψη το τι έγινε στη Λίμνη Πλαστήρα, πάλι στην περιοχή μου, αυτό είναι η αποστομωτική απάντηση. Γιατί είναι μια λίμνη η οποία αναπτύχθηκε από τη ΔΕΗ το 1964, όχι με βάση τις σύγχρονες προδιαγραφές, τις τότε, και μία περιοχή η οποία αυτή τη στιγμή ζει στην κυριολεξία από τον τουρισμό, ζει στην κυριολεξία από τη λίμνη. Διαφορετικά θα είχε ερημώσει.

Πρόσφατα μας είπαν το εξής. Ότι επειδή το φράγμα είναι πάρα πολύ παλιό, του 1964, κινδυνεύει να καταστραφεί, και ίσως από σεισμό, ο κύριος σεισμός είναι το 5,5 ο σχεδιασμός του φράγματος, παραπάνω δεν γίνεται στην περιοχή, και όχι μόνο αυτό, θα καταστραφεί το φράγμα, αλλά στη συνέχεια θα καταστρέψει και το φράγμα των Κρεμαστών, γιατί ο ποταμός Ταυρωπός ουσιαστικά οδηγεί στα Κρεμαστά. Και καταστρέφοντας το φράγμα το νερό θα πάει στα Κρεμαστά και θα καταστραφεί και το φράγμα των Κρεμαστών, και στη συνέχεια θα πνίξει όλη την περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας.

Οι ίδιοι που υποστήριζαν αυτή τη διαδικασία, ήταν αυτοί που υποστήριζαν και την ακύρωση της κατασκευής, και της λειτουργίας βασικά, του φράγματος πάνω... των φραγμάτων μάλλον, στον Αχελώο.

Προσομοιώσεις που κάναμε με διάφορα σενάρια καταστροφής του φράγματος του Ταυρωπού, είδαμε ότι λόγω της απόστασης και λόγω των μαιάνδρων που έχει ο Ταυρωπός ποταμός, πολύ λίγο θα οχληθεί η λίμνη των Κρεμαστών. Ουσιαστικά θα υπάρχει μια άνοδος της στάθμης της τάξης των 30 έως 50 εκατοστών. Συνεπώς άλλο ένα έωλο επιχείρημα, οι προσομοιώσεις τις οποίες (...), για την καταστροφή, την υποτιθέμενη καταστροφή, την πιθανή καταστροφή του φράγματος του Ταυρωπού.

Εν κατακλείδι...

Έτσι λοιπόν ερχόμαστε στο συμπέρασμα, που το συμπέρασμα είναι το εξής. Ότι μπορούμε να αναπτύξουμε τουλάχιστον κατά 500% τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το ποσό ενέργειας, λόγω των φυσικών πλεονεκτημάτων που έχουμε εδώ πέρα στην Ελλάδα. Και αέρα έχουμε, και ήλιο έχουμε, και νερό έχουμε στα φράγματα, τη στιγμή που στην Ευρώπη βλέπουμε τι γίνεται σε σχέση με τα φράγματα. Έχουμε δυνατότητες να αναπτύξουμε και την ενέργεια που προέρχεται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Και βεβαίως έχουμε τη δυνατότητα να αναπτύξουμε και τις τέσσερις μορφές ενέργειας, τη στιγμή που στην Ευρώπη γίνεται πλήρης ανακατάταξη του ενεργειακού χάρτη, με την ξηρασία, με την αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου, με τη δυσλειτουργία των πυρηνικών σταθμών γιατί δεν έχουν πολύ νερό αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη και πέφτει κατακόρυφα η κατανάλωση, και βεβαίως με την ανακατάταξη αυτή ουσιαστικά θα μας δοθεί η ευκαιρία αυτή τη στιγμή, αυτή την περίοδο, που είμαστε σε πλεονεκτική περίοδο, να μετατρέψουμε την κρίση της ενέργειας σε μια ευκαιρία ενέργειας.

«100 χρόνια από τη Μικρασιατική καταστροφή»

Στη Μικρασιατική καταστροφή και στα γεγονότα που προηγήθηκαν αλλά και ακολούθησαν αυτής αναφέρθηκε εκτενώς ο ιστορικός και ομότιμος καθηγητής ΕΚΠΑ, Θάνος Βερεμής. Ο κ. Βερεμής «φώτισε» άγνωστες πτυχές ενώ αναφέρθηκε εκτενώς σε όλα τα γεγονότα. Συγκεκριμένα στην ομιλία του μεταξύ άλλων είπε:

Πρέπει κανείς να αποφεύγει όσο γίνεται τις οιμωγές, τα κλάματα και τις χαμένες πατρίδες. Ασφαλώς υπήρξαν, ασφαλώς πρέπει να αισθανθούμε λύπη και συμπάθεια για αυτούς τους πρόσφυγες που ήρθαν στην Ελλάδα με ένα πουκάμισο στην πλάτη κυριολεκτικά, και επίσης να γυρίσουμε και στις ευθύνες των Ελλήνων, γιατί κακά τα ψέματα, η καταστροφή ήταν στο μεγαλύτερο ποσοστό της ευθύνη δικιά μας, ευθύνη ελληνική. Πότε άρχισε η σκέψη της μετάβασης του ελληνικού στρατού στη Μικρά Ασία; Καλά, προηγήθηκαν οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, προηγήθηκαν πολλοί Οθωμανοί, μουσουλμάνοι, οι οποίοι έφυγαν από τις βαλκανικές χώρες και πήγαν στην Τουρκία για να ζητήσουν ή στον Οθωμανική Αυτοκρατορία, για να ζητήσουν άσυλο, γιατί τους κυνήγησε και ο βουλγαρικός στρατός, και ο ελληνικός, και ο σερβικός.

Τα βασανιστήρια από τους νεότουρκους

Το 1919, όταν έχει τελειώσει πλέον ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος, και οι Τούρκοι βρίσκονται σε πολύ δύσκολη θέση, σε πολύ κακή κατάσταση, κατακερματισμένοι από τις μεγάλες δυνάμεις, διωγμένοι από διάφορα μέρη, έχουν ωστόσο την ακόμα... ορισμένοι, ιδίως ένας γνωστός σε εμάς και θα σας πω γιατί, ο περίφημος Νουρεντίν Πασάς, αν σας λέει κάτι το όνομα, σας θυμίζω ότι ήταν μετά την πτώση της Σμύρνης το '22, ο υπεύθυνος που παρέδωσε τον Μητροπολίτη Σμύρνης, τον Χρυσόστομο, στον όχλο και τον κομμάτιασαν κυριολεκτικά.

Ποιος τον έσωσε από το περαιτέρω μαρτύριο; Γιατί του έβγαζαν τα μάτια, του κόβαν τις μύτες, του έκαναν, του έκαναν διάφορα, ένας τουρκοκρατικός. Οι τουρκοκρατικοί πάντα συμπαθούσαν τους Έλληνες, γιατί αισθάνονταν και ολίγον Έλληνες. Και τον πυ-

ροβόλησε τέσσερις φορές και τον έστειλε πιο γρήγορα από ότι θα συνέβαινε κανονικά. Κανονικά ο Θεός να το κάνει.

Ο ρόλος του Βενιζέλου

Ξανά γυρίζω λοιπόν στο '19. Ο Βενιζέλος αντιμετωπίζει πάλι τις απειλές του Νουρεντίν Πασά, ο οποίος βρίσκεται στην περιοχή ως ιδιώτης πλέον, γιατί έχει καταρρεύσει το κράτος το οθωμανικό. Υπάρχει βέβαια ένας Σουλτάνος χειραγωγούμενος από τις μεγάλες δυνάμεις στην Κωνσταντινούπολη, ο οποίος δεν είναι αυτεξούσιος, και υπάρχει και ο Κεμάλ, ο οποίος στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου διακρίθηκε ιδίως στην επιχείρηση της Καλλιπόλεως. Ήταν ο υπεύθυνος για την επιχείρηση αυτή, και τιμημένος από τους Τούρκους και γνωστός για τις ικανότητές του. Αυτός είχε αρχίσει να κινείται, και είχε αρχίσει να κινείται εναντίον της κυβέρνησης των Οθωμανών στην Κωνσταντινούπολη. Έφυγε και άρχισε να οργανώνει την αντίσταση εναντίον των ξένων δυνάμεων.

Γιατί τώρα ο Βενιζέλος αποφάσισε να επιμείνει να πάει στη Σμύρνη; Για δύο λόγους. Ο ένας ας πούμε ήταν η Μεγάλη Ελλάδα που οραματιζόταν ο κατεχόμενη οραματιστής της μεγάλης ιδέας, τη ενιαίας Ελλάδας, με ελληνικούς πληθυσμούς. Βέβαια εδώ πρέπει να πούμε ότι στη Μικρά Ασία οι μεν Έλληνες ήταν περίπου δύο εκατομμύρια συνολικά, πολλοί από αυτούς χάθηκαν καθ' οδόν και εδώ έφτασε το ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες. Πεντακόσιες με εξακόσιες χιλιάδες ή πήραν την άγουσα και πήγαν σε άλλες χώρες, ή τους έφαγε το σκοτάδι.

Ο Βενιζέλος ξεκινά το 1919... για κακή του τύχη και της Ελλάδας την κακή τύχη, το 1920 το Νοέμβριο γίνονται οι εκλογές οι περιφημες, όπου οι αντιβενιζελικοί κατεβαίνουν πλέον με το σύνθημα του να επιστρέψουν τα παιδιά στα σπίτια τους, ότι κράτησε πάρα πολύ η εμπολέμη κατάσταση, και με αυτό το σύνθημα ο Βενιζέλος που δεν πίστευε ποτέ ότι θα χάσει τις εκλογές, γιατί λέγονται πολλά και διάφορα, ότι ο Βενιζέλος σκόπιμα πήγε το 1920 και έκανε εκλογές. Πρώτον, δεν μπορούσε να τις αναβάλλει άλλο γιατί τις είχε ήδη αναβάλλει. Είχε στήσει μία... την κυβέρνηση των Λαζάρων τη λεγομένη, η οποία ήταν η κυβέρνηση του 1915 που είχε παραιτηθεί, όπως ήταν. Είχε παραιτηθεί γιατί ο Κωνσταντίνος επέμενε στις απόψεις του περί ουδετερότητας και περί μη εμπλοκής στον πόλεμο.

Οι μεγάλες δυνάμεις αποσύρουν την οικονομική βοήθεια

Το αποτέλεσμα ήταν να αποσύρουν οι μεγάλες δυνάμεις τις οικονομικές βοήθειες προς την Ελλάδα, η Ελλάδα να βρεθεί χωρίς χρήματα, και ο τότε Υπουργός Οικονομικών, ο Πρωτοπαπαδάκης, να κόψει για πρώτη φορά το νόμισμα στα δύο με ψαλίδι κανονικά, όπου το ένα κομμάτι έμεινε, κράτησε την αγοραστική του, όποια αγοραστική αξία, το άλλο κομμάτι έγινε ομόλογο δανείου επιβεβλημένο. Ελληνική εφεύρεση αυτό, είναι μοναδικό. Δικιά μας, καταδικιά μας. Και την επανέλαβε ο Πάγκαλος αργότερα όταν ήταν δικτάτωρ.

Η υποχώρηση του ελληνικού στρατού

Το μεγάλο θύμα βέβαια αυτής της υποχώρησης του ελληνικού στρατού ήταν οι πληθυσμοί των Ελλήνων της Μικράς Ασίας. Ουδείς σκέφτηκε αυτό το θέμα. Και το αποτέλεσμα ήταν βέβαια αυτή η τεράστια ας πούμε... Στη Σμύρνη μέσα επέστρεψε ο Νου-

ρεντίν, αυτό το άθλιο άτομο, ο οποίος μάζεψε όλους τους άντρες της Σμύρνης από 15 ετών και πάνω, και τους έστειλε στα βάθη της Μικράς Ασίας. Επέστρεψαν ελάχιστοι από αυτούς. Ελάχιστοι. Οι άλλοι, καταλαβαίνετε το τέλος, ήταν φριχτό πραγματικά.

Ο ελληνικός στρατός επιστρέφει, κάνει το κίνημα ο Πλαστήρας, Γονατάς, διώχνουν τον Κωνσταντίνου, ο οποίος πάει στη Σικελία, στην πρωτεύουσα, και πεθαίνει από καρδιακό επεισόδιο. Ήταν κακής υγείας έτσι και αλλιώς. Και το αποτέλεσμα είναι πλέον ότι αυτή η κυβέρνηση του 1922, η επανάσταση του 1922 όπως αυτοαποκαλείτο, καλεί τον Βενιζέλο ως διαχειριστή πλέον της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας, και ο Βενιζέλος βέβαια το πρώτο που τους λέει είναι είσαστε σε θέση να κάνετε επίθεση εναντίον της Τουρκίας; Και ο Πάγκαλος λέει βεβαίως, είμαστε, είμαστε έτοιμοι, και θα την κάνουμε όποτε θέλετε. Λέει σας το λέω γιατί είναι η τελευταία λύση, δεν θέλουμε άλλο πόλεμο, είμαστε σε πολύ κακή κατάσταση, η οικονομία μας είναι σμπαράλια, οι ξένες δυνάμεις δεν μας ευνοούν. Μόνο η τελευταία λύση. Ο Βενιζέλος ήταν... το μεγαλείο του Βενιζέλου είναι διπλό. Πρώτον, ήταν μεγάλη αυτοπεποίθηση που είχε, που του επέτρεπε να βάζει συνενργάτες του εξαιρετικούς ανθρώπους. Δηλαδή δεν φοβόταν τους ομοίους του. Δεν είχε κανένα τέτοιο πρόβλημα ποτέ. Αυτό ήταν του Βενιζέλου η μία αρετή. Και η δεύτερη αρετή ήταν ότι μπορούσε να ξυπνήσει την άλλη μέρα και να πετάξει στα σκουπίδια όλες τις προηγούμενες εμμονές του στην πολιτική.

Πώς άλλαξε η Ελλάδα μετά την καταστροφή

Άλλαξε πρώτα από όλα η ενότητα της Ελλάδας με την έννοια όχι την πολιτική, την εθνική, διότι οι Μικρασιάτες που έφτασαν ήταν τόσο εξελληνισμένοι όσο λίγοι Έλληνες. Να το πούμε και αυτό. Αυτοί όντας στην άλλη άκρη του κόσμου, καλλιέργησαν την ελληνικότητά τους, και μιλάω κυρίως για τα παράλια, και για τους... Καλά, οι Πόντιοι είναι ο αρχαιότερος ελληνικός πληθυσμός της Μικράς Ασίας. Είναι από την εποχή του Βυζαντίου. Αυτοί είναι οι μόνοι γνήσιοι παλιοί Έλληνες. Όλοι οι άλλοι, ιδίως στις ακτές της Μικράς Ασίας, ήρθαν από το 17ο αιώνα και μετά. Δεν είναι παλιοί Έλληνες. Είναι καινούργιοι, που ήρθαν από το Αιγαίο, ήρθαν από την Κρήτη, ήρθαν από τη... Ο φίλος μου ο καθηγητής, ο Θόδωρος ο Κουλουμπής, ήταν από την Κεφαλλονιά. Και από πολλά άλλα μέρη της Ελλάδας. Πήγαιναν εκεί για να εργαστούν και έκαναν περιουσίες και επιχειρήσεις και βιομηχανίες και όλα τα καλά. Και μετά σιγά-σιγά άρχισαν να πέφτουν πάνω στον τουρκικό εθνικισμό των νεοτούρκων, και μετά βέβαια σιγά-σιγά και του Κεμάλ Ατατούρκ.

Οι δύο όψεις

Να πω απλώς έτσι για να τελειώσω αυτή την ιστορία, ότι πρέπει εμείς ως Έλληνες να δούμε την καταστροφή με δύο μάτια. Το ένα μάτι είναι η καταστροφή αυτών των ανθρώπων που έχασαν τα πάντα και ήρθαν εδώ με ένα πουκάμισο στην πλάτη, και το άλλο μάτι είναι ότι η Ελλάδα κέρδισε από αυτό τον πληθυσμό. Έχασε και ορισμένα πράγματα, αλλά κέρδισε κυρίως. Αρκεί να σας πω μερικά ονόματα από αυτούς που ήρθαν. Ο Σεφέρης, η οικογένεια δηλαδή, ο Ωνάσης, ο Τενεκίδης, ο καθηγητής στη Πάντειο... ουκ έστιν αριθμός. Ουκ έστιν αριθμός, προσφύγων, διαπρεπών, μεγάλων ονομάτων, που άλλαξαν την Ελλάδα.

Τα διδάγματα της Μικρασιατικής Καταστροφής

Με λογισμό και μ' όνειρο, με αρετή και τόλμη, θα αποπειραθώ όσο γίνεται συντομότερα, με αναστοχασμό της βούλησής μου, προς την κατεύθυνση να πάρω και να δώσω μηνύματα σε σχέση με το αποτρόπαιο γεγονός της μικρασιατικής καταστροφής το 1922, που επέφερε μέγιστα δεινά στον Ελληνισμό. Αυτά σημείωσε στη σχετική του εισήγηση ο Θεόδωρος Γεωργάκης, δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου, Πρ. Δημάρχος Ηλιούπολης, Αντιπρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α.

«...Τόσα φαρμάκια, τόση συμφορά κι εμένα ο νους να γυρίσει θέλει πίσω στα παλιά! Να' ταν, λέει, ψέμα όλα όσα περάσαμε και να γυρίζαμε τώρα δα στη γη μας, στους μπαξέδες μας, στα δάση μας, με τις καρδερίνες, τις κάργες και τα πετροκοτσύφια, στα περιβολάκια μας, με τις μαντζουράνες και τις ανθισμένες κερασιές, στα πανηγύρια μας με τις όμορφες... Αντάρτη του ΚιορΜεμέτ, χαιρέτα μου τη γη όπου μας γέννησε... Ας μη μας κρατάει κακία που την ποτίσαμε με αίμα... Ανάθεμα στους αίτιους!»

Με αυτά τα γλαφυρά λόγια περιγράφει η σπουδαία Διδώ Σωτηρίου τον αφανισμό των Ελλήνων από τα μικρασιατικά παράλια και ποιος μπορεί να μείνει ασυγκίνητος;

100 χρόνια συμπληρώνονται από εκείνο το «μαύρο» φθινόπωρο του 1922 που εκτυλίχθηκε ο ξεριζωμός του ελληνισμού της Μικρασίας. Η Μικρασιατική Καταστροφή θεωρείται από τις μεγαλύτερες συμφορές του Ελληνισμού διαχρονικά. Με την Συνθήκη της Λωζάνης και την υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών, ο ελληνισμός της Ανατολής χάθηκε ύστερα από δύο χιλιάδες

χρόνια και περίπου 1,5 εκατομμύριο πρόσφυγες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες των προγόνων τους και να έρθουν υπό άθλιες συνθήκες στην Ελλάδα, ως πρόσφυγες, αφήνοντας πίσω τους πάνω από 600.000 νεκρούς. «Δεν υπάρχει στον κόσμο μεγαλύτερος πόνος από την απώλεια την πατρώας γης και των αφανισμό των κατοίκων της» (Ευριπίδη, Μήδεια στ.629)

Οι Τούρκοι ήθελαν να εξαφανίσουν κάθε ελληνικό στοιχείο από την Μικρά Ασία, προβαίνοντας σε ανείπωτα εγκλήματα: μαζικές πυρπολήσεις κτηρίων και ανθρώπων, βιασμοί, σφαγές, εκτελέσεις, βασανιστήρια... Σύμφωνα με τον ανταποκριτή των Τάιμς του Λονδίνου, πολλοί Χριστιανοί πυρπολήθηκαν από τους Τούρκους μέσα στις Εκκλησίες τους, όπου είχαν τρέξει να βρουν καταφύγιο.

Στα θύματα των Χριστιανών από τους Τούρκους, συγκαταλέγεται και ο Μητροπολίτης Χρυσόστομος Σμύρνης, που πέθανε με ιδιαίτερα βασανιστικό θάνατο, καθώς και πολλοί άλλοι Επίσκοποι και ιερείς.

Η άφιξη των προσφύγων στην Ελλάδα

Με την άφιξη των χιλιάδων ταλαιπωρημένων ανθρώπων μετά τον ξεριζωμό, το σχεδόν χρεωκοπημένο ελληνικό κράτος έπρεπε να στεγάσει και να περιθάλψει άμεσα αυτόν τον τεράστιο πληθυσμό. Οι επιρροές στην ελληνική κοινωνία από την καταστροφή του 1922 ήταν έντονες σε όλα τα επίπεδα: οικονομικό (δημιουργία πολυπληθούς εργατικής τάξης στα μεγάλα αστικά κέντρα), πολιτικό (ριζοσπαστικοποίηση των πολιτικών δυνάμεων), αλλά και πολιτισμικό (νέα λογοτεχνικά ρεύματα, μουσικά ακούσματα και ιδέες, επιρροές στην κουζίνα και στις καθημερινές συνήθειες). Οι πρόσφυγες γρήγορα ανέκτησαν το ηθικό και τον δυναμισμό τους και καθώς ήταν εργατικοί, toλμηροί και δημιουργικοί και γνώριζαν πώς να εκμεταλλεύονται τον φυσικό πλούτο της χώρας, ωφέλησαν πολλαπλώς τη χώρα και ώθησαν την ανάπτυξη της οικονομίας (πρωτογενής παραγωγή, εμπόριο, βιοτεχνία, βιομηχανία, πολιτισμός). Στην περίπτωση τους ταιριάζουν οι στίχοι του Σολωμού: «Το χάσμα π'άνηξε ο σεισμός κι ευθύς εγιομίσ' άνθη». (Σολωμός, Εις το θάνατο κυρίας Αγγλίδας).

Σε μια προσπάθεια αναστοχασμού των αιτιών που οδήγησαν στην απερίγραπτη τραγωδία, οφείλουμε ν' αναλογιστούμε τις Ελλαδικές ευθύνες για τη σφαγή. Όπως για όλα τα δεινά του Ελληνισμού, ο διχασμός είναι η λέξη-κλειδί και για αυτή την καταστροφή.

Μετά την αναγκαστική εγκατάλειψη της Μεγάλης Ιδέας που αποτέλεσε τον κύριο στόχο της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής για σχεδόν 100 χρόνια, ο διχασμός και η διχόνοια κυριάρχησαν στις πολιτικές δυνάμεις του τόπου, υπερκαλύπτοντας παντελώς την ορθή πολιτική κρίση που είναι απαραίτητη για τη διαχείριση κορυφαίων εθνικών θεμάτων, αλλά και την υπέρτατη ανάγκη εξυπηρέτησης του εθνικού συμφέροντος, που μπήκε στην άκρη προς χάριν ικανοποίησης προσωπικών φιλοδοξιών και αντιπαλοτήτων.

Θυμίζω ότι κατά το έτος 1920 έγινε από τους Αντιβενιζελικούς η τραγική απόπειρα δολοφονίας κατά του Ελευθερίου Βενιζέλου στο σιδηροδρομικό σταθμό της Λυών. Υπήρχαν όπως ξέρετε οι Αντιβενιζελικοί και οι Βενιζελικοί. Οι τελευταίοι μετά το παραπάνω γεγονός και κατά την επόμενη ημέρα αυτής της απόπειρας δολοφονίας στην οδό Κηφισίας, σκότωσαν τον Ίωνα Δραγούμη.

Τότε αναζωπυρώνεται η διχόνοια και μεγιστοποιείται η κρίση. Ενόψει αυτών, ο Βενιζέλος πιστεύοντας ότι θα επιφέρει κάποια ηρεμία, προκηρύσσει εκλογές. Κατά την άποψη μου και σε αυτήν την κατάσταση που βρισκόταν η Ελλάδα, δεν έπρεπε να προκηρυχτούν εκλογές.

«Οι γενιές οφείλουν να μην ξεχνούν. Να μελετούν σε βάθος την ιστορία, να διδάσκονται από αυτή, ν' αναζητούν με κριτική σκέψη τις πραγματικές ευθύνες για τα γεγονότα».

Η εποχή της πολιτικής ήττας του Βενιζέλου

Μετά την ήττα του Ελευθέριου Βενιζέλου στις εκλογές του 1920 από την Ηνωμένη Αντιπολίτευση του Δημήτρη Γούναρη και τα γεγονότα που ακολούθησαν, οι Ελληνικές αρχές κατοχής εγκατέλειψαν συνειδητά στο έλεος του κεμαλικού στρατού τον χριστιανικό πληθυσμό της Σμύρνης, έτσι ώστε να αποφευχθεί «προσφυγικό πρόβλημα» στην Ελλάδα! Η εθνική διχόνοια, σε συνδυασμό με τη μεταστροφή της στάσης των συμμαχικών δυνάμεων, αποτέλεσαν «βούτυρο στο ψωμί» του εθνικιστή Μουσταφά Κεμάλ, ο οποίος ήθελε να δημιουργήσει ένα αμιγώς τουρκικό εθνικιστικό κράτος, απαλλαγμένο από τις μειονότητες κατά την ακραία σκέψη και πράξη του.

Και σήμερα, 100 χρόνια μετά γνωρίζοντας και την τραγική κατάσταση που υπήρξε τότε, τι οφείλουν να κάνουν οι σύγχρονες γενιές, αποτιόντας φόρο τιμής στη γενιά που έζησε τον χαμό και τον ξεριζωμό, αλλά δεν υπάρχει πια; Αυτές οι γενιές οφείλουν να μην ξεχνούν. Να μελετούν σε βάθος την Ιστορία, να διδάσκονται από αυτή, ν' αναζητούν με κριτική σκέψη τις πραγματικές ευθύνες για τα γεγονότα. Έτσι μόνο η γνώση και η επίγνωση θα γίνουν ασπίδα για το παρόν και το μέλλον. Για να μην επαναληφθούν τα ίδια λάθη και παραλείψεις που γεννούν εθνικές τραγωδίες και σηματοδίνουν τη μοίρα του έθνους μας.

Η ταπεινότητα μου, περαιώνει τις λίγες σκέψεις για το μείζονος σημασίας Εθνικό, τραγικό γεγονός της μικρασιατικής καταστροφής, με τα Άγια λόγια Του Σμύρνης Χρυσόστομου: «... αλλ' εάν απaráγραπτοι ήτται του μεγάλου ελληνικού παρελθόντος, όμως και τα αφανή και άδοξα έργα, τα εν σκότει και τη δουλεία συντελεσθέντα υπό των Ελλήνων, από της κατακτήσεως της γης ταύτης μέχρι σήμερα, δεν εδημιούργησαν ολιγοτέρους και ήττον των πρώτων ισχυρούς και μεγάλους τίτλους, διότι ουδέν άλλον έθνος διετήρησεν υπό δουλείαν τόσων αιώνων εν αμεταπτώτω συνοχή την εθνικήν αυτού ενότητα και οντότητα».

Ειρήνη Κατσαρού

πρώην Δήμαρχος Ψυχικού

«Γιατί οι γυναίκες δεν θέλουν να ασχοληθούν με την αυτοδιοίκηση»

να έχει πολύ γερά κότσια και πολύ γερά νεύρα. Της βάζουν συνέχεια εμπόδια.

Όταν ήταν να ηγηθώ εγώ της δικιάς μας δημοτικής παράταξης, ήταν μεταξύ εμού και ενός ανδρός. Όλοι οι άνδρες, ίσως ένας – δύο μόνο, ψήφισαν υπέρ του ανδρός. Και κατάφερα να επιπλεύσω επειδή ήταν πιο πολλές οι γυναίκες της παράταξης. Άρα να ξεκινήσουμε από αυτό και μετά να ψάχνουμε να βρούμε τις άλλες αιτίες που δεν θέλουν οι γυναίκες να αναμειχθούν. Στη δικιά μου τη δημοτική 4ετία, ήμασταν... τότε ήταν 4 χρόνια, το ποσοστό των γυναικών τόσο της παράταξης, όσο και της αντιπολίτευσης, οι γυναίκες υπερτερούσαν, σε 28 Δημοτικούς Συμβούλους ήμασταν 17 γυναίκες και οι υπόλοιποι μόνο άνδρες. Αυτό ίσως κάτι λέει, γιατί ήταν όλες δυναμικές και καταφέραμε να πείσουμε ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε το καλύτερο για το δικό μας το Δήμο. Αυτό ήθελα να πω.

Τις δικές της εμπειρίες και τους λόγους που πιστεύει ότι οι γυναίκες δεν θέλουν να ασχοληθούν με την αυτοδιοίκηση, ανέπτυξε κατά την παρέμβασή της η πρώην Δήμαρχος Ψυχικού κα. Ειρήνη Κατσαρού. Συγκεκριμένα τόνισε:

Ένας από τους λόγους που δεν θέλουν οι γυναίκες να αναμειχθούν, είναι γιατί οι ίδιοι οι άνδρες της Αυτοδιοίκησης, τους βάζουν εμπόδια και τρικλοποδιές. Δηλαδή, για να καταφέρει μία γυναίκα να επιπλεύσει σε μία δημοτική παράταξη, πρέπει

Βασίλης Ξένος - Γαβριέλης

πρώην Δήμαρχος Αλίμου

«Αν δεν αλλάξουν οι δομές του κράτους δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτα»

Βαθιές τομές στην λειτουργία του κράτους προκρίνει ως λύση για την καλύτερη λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κ. Βασίλης Ξένος – Γαβριέλης, πρ. Δήμαρχος Αλίμου. Ο κ. Ξένος

ανέλυσε τη θέση του κατά την τοποθέτησή του στο 13ο forum της αυτοδιοίκησης λέγοντας:

Έρχομαι από πολύ μακριά. Η σχέση μου με την Αυτοδιοίκηση αρχίζει το 1978. Επομένως έχω δει πολλούς σταθμούς, πολλές μάχες, πολλές απαιτήσεις και απογοητεύσεις. Εάν δεχόμαστε ότι τα πάντα ρει και μηδέποτε επί το αυτό μένουν, όπως έλεγε ο Ηράκλειτος, πρέπει εμείς που λέμε ότι είμαστε πολιτικοί, να ασχοληθούμε με το τι είναι αυτό που έρχεται. Διότι αυτό που είναι, δεν θα μείνει. Εάν βέβαια θέλουμε να είμαστε οι συγγραφείς της ιστορίας και όχι απλά και μόνο οι αναγνώστες. Τι είναι αυτό που έρχεται;

Θέλω λίγο να συμβάλλω με μία θέση η οποία πρέπει κάποια στιγμή να αρχίσουμε να τη συζητάμε. Ακούστηκαν για την Αυτοδιοίκηση, να παλέψουμε για τούτο, να παλέψουμε για εκείνο και να και το ένα και να και το άλλο. Εγώ έχω πειστεί και είμαι σε

θέση να μπορέσω κάποια στιγμή να το αναπτύξω, ότι εάν δεν αλλάξουν οι δομές του κράτους, δεν πρόκειται να γίνει τίποτα απολύτως. Θα κάνουμε αυτό που έλεγε ο Γκουζέππε ντε Λαμπεντούζα, ότι τα αλλάζουμε όλα, για να μην αλλάξουμε τίποτα. Στο βιβλίο του το περίφημο «Ο Γατόπαρδος».

Τι είναι λοιπόν αυτό που πρέπει να γίνει, κατά την άποψή μου την ταπεινή; Να μπει το θέμα σε συζήτηση για το πώς η Αυτοδιοίκηση εισπράττει τα οικονομικά και αποδίδει στο κράτος το ποσοστό του, για να μπορεί να λειτουργεί. Ως εθνική άμυνα, ως εξωτερική πολιτική και ένα σωρό άλλες διαδικασίες. Αλλά να αρχίσουμε να διεκδικούμε και το ρόλο της φορολογικής και φοροδοτικής πολιτικής. Δεν μπορούμε να αρκούμεθα στο ότι θα μας δώσετε και εμείς θα τα διαχειριστούμε. Σε αυτή τη λογική, πάντα το κράτος θα κάνει το αφεντικό, δεν θα αλλάξει τίποτα. Αυτά, για να προσθέσω λίγο στα όσα ακούστηκαν.

Βάσω Σπηλιωτοπούλου
πρώην Δήμαρχος Εκάλης

«Ενασχόληση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και ενθάρρυνση του κράτους»

Η επί τρεις 4 θητείες δήμαρχος Εκάλης, κα Β. Σπηλιωτοπούλου, ανέπτυξε τα επιχειρήματά της σχετικά με το ρόλο της γυναίκας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλά και τους πολλαπλούς ρόλους που πρέπει να έχει, ως γυναίκα Συγκεκριμένα τόνισε:

Η προσωπικότητα μιας γυναίκας δεν εξαρτάται μόνο από την ενασχόλησή της με την πολιτική ή με τα κοινά. Δεν θέλω να παρεξηγηθώ. Ξέρετε ότι έχω τελειώσει το Πολυτεχνείο, είμαι αρχιτέκτων, έχω διατελέσει τρεις 4ετίες Δήμαρχος Εκάλης και άλλα τόσα χρόνια ως Δημοτική Σύμβουλος. Επομένως δικαιούμαι να έχω μια άποψη, μια εμπειρία, που δεν είναι πάντοτε υπέρ το να ασχολούνται οι γυναίκες αποκλειστικά με την πολιτική.

Δηλαδή, η ικανότητα η οποία και για τους άνδρες βεβαίως ισχύει, και για τις γυναίκες, δεν είναι ένας σοβαρός παράγων για να ασχοληθεί ένας άνθρωπος με την πολιτική; Μια που μιλάμε για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δεν μπορεί όλες οι γυναίκες να κά-

νουν για όλες τις δουλειές. Εγώ δεν μπορώ να αναλάβω θέματα που αφορούν την ιατρική. Ο καθένας πρέπει να έχει τις ικανότητες αυτές, για να μπορέσει να αποδώσει σε αυτό τον κλάδο.

Μετά, είναι οι γυναίκες οι οποίες είναι ικανές και θα μπορούσαν να προσφέρουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Να ενθαρρυνθούν. Το είπατε και οι δύο νομίζω. Πώς; Χρειάζονται προϋποθέσεις. Το πρώτο μέλημά της είναι να γίνει μάνα. Άλλωστε οι σταθμοί της ζωής ενός ανθρώπου είναι τρεις. Γεννήθηκε, αναπαράχθηκε και πέθανε. Αυτά είναι τα τρία. Τα άλλα όλα είναι στολίδια. Αυτός είναι ο προορισμός του ανθρώπου. Άρα η γυναίκα...

Ενθάρρυνση από το κράτος

Εάν θέλουν οι ικανές γυναίκες να βοηθήσουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση συγκεκριμένα ή στην πολιτική, πρέπει να ενθαρρυνθούν από το κράτος και να υπάρξουν προϋποθέσεις για να μπορέσει να βοηθήσει τα παιδιά της.

Μαρία Ανδρούτσου – Δήμαρχος Αγίου Δημητρίου

- ✓ Μπορεί η πόλη μας να γίνει πιο ασφαλής και περισσότερο φιλική για τις γυναίκες;
- ✓ Πώς νιώθουν όταν μετακινούνται στις γειτονιές του Αγίου Δημητρίου οι γυναίκες και τα κορίτσια;
- ✓ Γιατί πρέπει να μελετάμε την πόλη από την οπτική του φύλου;
- ✓ Ποια είναι τα έμφυλα χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου τα οποία οφείλουμε να εξετάζουμε και να λαμβάνουμε υπόψη στον αστικό σχεδιασμό;
- ✓ Μπορούμε να επανεξετάσουμε την πόλη μας μέσα από τα βιώματα και τις εμπειρίες μας;
- ✓ Κυρίως όμως, μπορούμε να αναστοχαστούμε πάνω στα ευρήματα μέσα από την οπτική του φύλου και συμμετοχικά να σχεδιάσουμε προτάσεις;

Σε αυτά τα ερωτήματα απάντησε το πρωτοποριακό πρόγραμμα για την έμφυλη ισότητα στο δημόσιο χώρο «Γυναίκες Ορατές στην πόλη», που πραγματοποίησε ο Δήμος Αγίου Δημητρίου και η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας σε συνεργασία με την αρχιτεκτονική ομάδα Urbana και την Οργάνωση ActionAid, για τρεις εβδομάδες τον Δεκέμβριο του 2022.

Το πρόγραμμα «Γυναίκες Ορατές στην πόλη» περιλάμβανε μια σειρά βιωματικών δράσεων/εργασιών μελέτης, σχεδιασμού, εξερεύνησης και επανεξέτασης του δημόσιου χώρου και των διαδρομών της πόλης, μέσα από την οπτική του φύλου. Το κάλεσμα για την πρωτοποριακή αυτή δράση, που έβαλε στο επίκεντρο τις γειτονιές του Αγίου Δημητρίου, απευθύνθηκε σε όλες και όλους, ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας. Οι συμμετέχουσες και οι συμμετέχοντες ήταν κάτοικοι της πόλης, επισκέπτες/επισκέπτριες, μαθητές και μαθήτριες ή εργάζονταν στον Άγιο Δημήτριο.

3 βιωματικά εργαστήρια

Το πρώτο εργαστήριο που πραγματοποιήθηκε την **Τετάρτη 7**

30 Ο Δήμαρχος της Αττικής

«Γυναίκες Ορατές στην πόλη»

Πρωτοποριακό πρόγραμμα για την έμφυλη ισότητα στο δημόσιο χώρο «Γυναίκες Ορατές στην πόλη», πραγματοποίησε ο Δήμος Αγίου Δημητρίου και η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας σε συνεργασία με την αρχιτεκτονική ομάδα Urbana και την Οργάνωση ActionAid, για τρεις εβδομάδες τον Δεκέμβριο του 2022.

Δεκεμβρίου είχε τίτλο: «Γιατί μελετάμε την πόλη υπό την οπτική του φύλου;»

Σε αυτό το πρώτο εργαστήριο επιχειρήθηκε η εξοικείωση των συμμετεχουσών/όντων με τα εργαλεία αξιολόγησης του δημόσιου χώρου, υπό την οπτική του φύλου. Ταυτόχρονα όμως είχε και μια θεωρητική προσέγγιση ως προς τα έμφυλα ζητήματα, στοιχεία που κρίθηκε πως ήταν απαραίτητα ως γνώση σε όλες και όλους για μια επιτυχημένη και γόνιμη συμμετοχή στο πρόγραμμα. Επιπλέον, σε αυτό το εργαστήριο έγινε η επιλογή και η χαρτογράφηση της διαδρομής από τις/τους συμμετέχουσες/οντες, ανάλογα με τις καθημερινές τους συνήθειες και τις εμπειρίες τους μέσα στην πόλη.

Την **Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου**, πραγματοποιήθηκε το 2ο εργαστήριο, που αποτέλεσε και την πιο σπουδαία βιωματική εμπειρία της δράσης. Μια βραδινή περιήγησηστη διαδρομή που επιλέχθηκε, μέσα από το φακό του φύλου, ήταν αρκετή για να κάνει όλες και όλους που συμμετείχαν να βλέπουν στο εξής διαφορετικά την πόλη!

Τέλος, λίγο πριν τις γιορτές των Χριστουγέννων την **Τετάρτη 21 Δεκεμβρίου**, πραγματοποιήθηκε η απογευματινήχαρτογράφηση της 2ης επιλεγμένης διαδρομής και έπειτα έγινε μια πρώτη συλλογή συμπερασμάτων και μια ζωντανή συζήτηση.

Και οι δυο αυτές περιηγήσεις μέσα στην πόλη, πραγματοποιή-

Γυναίκες Ορατές στην πόλη

Η δράση αυτή μέσα από το φακό του φύλου έβαλε σε διαδικασία επανεξέτασης τα χαρακτηριστικά και τις δομές του δημόσιου χώρου, με στόχο τη χάραξη και τη δημιουργία ασφαλών διαδρομών και τη βελτίωση των χαρακτηριστικών των γειτονιών με έμφαση στις εμπειρίες και τις ανάγκες των γυναικών, κοριτσιών και θηλυκοτήτων.

Θηκαν με γνώμονα προκαθορισμένους δείκτες που αφορούν σε χαρακτηριστικά της πόλης. Οι δείκτες αυτοί, που επέτρεψαν στις συμμετέχουσες και τους συμμετέχοντες να αντιληφθούν την πόλη μέσα από την έμφυλη διάστασή της, ήταν:

- Η Ασφάλεια
- Η Προσβασιμότητα
- Η Ζωτικότητα
- Ο Αστικός Εξοπλισμός
- Οι Αναπαραστάσεις των φύλων

Οι στόχοι της δράσης

Συμπερασματικά, τα συμμετοχικά εργαστήρια που υλοποιήθηκαν με την ομάδα Urbana, είχαν ως στόχους:

- τη μελέτη και ερμηνεία των κοινωνικών, πολεοδομικών, αρχιτεκτονικών και πολιτισμικών πρακτικών που καθορίζουν την εμπειρία του δημόσιου χώρου στην πόλη του Αγίου

- Δημητρίου σήμερα, υπό το πρίσμα της οπτικής του φύλου
- την ενημέρωση/συνειδητοποίηση σχετικά με τα έμφυλα χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου
- τον εντοπισμό και την καταγραφή έμφυλων χαρακτηριστικών του δημόσιου χώρου
- την ανάδειξη των βιωμάτων διαφορετικών γυναικών στο δημόσιο χώρο
- τη διεπιστημονική μεθοδολογική προσέγγιση της εμπειρίας του δημόσιου χώρου συνδυάζοντας τα πεδία της αρχιτεκτονικής, τις κοινωνικές & πολιτικές επιστήμες και των τεχνών
- την ενδυνάμωση των συμμετεχουσών μέσω της ενίσχυσης του διαλόγου και της δημιουργίας ενός πεδίου ανταλλαγής απόψεων και βιωμάτων για τον δημόσιο χώρο της πόλης μας
- την αντιμετώπιση του αστικού φόβου, των διακρίσεων και των ανισοτήτων στο δημόσιο χώρο

Νίκος Μελετίου,
Δήμαρχος Ασπροπύργου

Ο πολιτισμός προπύργιο της κοινωνικής συνοχής

Ο Ασπρόπυργος, ως γνωστόν, είναι «η πατρίδα» των γηγενών πληθυσμών, Αρβανίτικης κυρίως καταγωγής, Παλλινოსτούντων Ελλήνων του Πόντου αλλά και διαφόρων άλλων περιοχών της πατρίδας μας, αναφέρει ο Δήμαρχος Ασπροπύργου, Νικόλαος Μελετίου.

Επί 16 συναπτά χρόνια, όπου η λαϊκή εντολή με έχει θέσει στον δημαρχιακό θώκο, καταβάλω κάθε δυνατή προσπάθεια συνεργασίας με την πολιτεία, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς αλλά και με τον κάθε πολίτη για την ανάπτυξη και την ευημερία του τόπου, για ένα ουσιαστικά καλύτερο μέλλον της γενιάς που έρχεται και στην οποία μεταλαμπαδεύουμε αρχές και αξίες που συμβάλουν στην κοινωνική συνοχή.

Όπως μας εξηγεί, άλλωστε, και ο «Στόχος 11 – Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες», της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών, για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, μια πόλη για να ευημερή-

σει και να προοδεύσει, πρέπει να φέρει μία κοινή ταυτότητα, μια κοινή αίσθηση του «ανήκειν», δίχως ταυτόχρονα να χάνει τον πλουραλιστικό χαρακτήρα των παραδοσιακών αξιών και ιδιαιτεροτήτων, των διαφόρων κοινοτήτων της.

Πράγματι, λοιπόν, μέσω πολιτιστικών μας παρεμβάσεων, προσκαλέσαμε όλους τους πολιτιστικούς φορείς και πολιτιστικούς συλλόγους του Ασπροπύργου, ταξιδέψαμε σε όλη την Ελλάδα για να εμπνευστούμε, υποστηρίξαμε έμπρακτα τη λαϊκή διαβούλευση και στοχεύσαμε στην ισότιμη αντιμετώπιση κάθε κοινωνικής και πολιτιστικής πρόκλησης, καινοτομώντας σε 2 διαφορετικά κυρίως πεδία.

Αναδεικνύοντας την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου
Συμβάλλοντας στην Μνημειακή Κληρονομιά της Χώρας, ανεγείραμε το **Ποντιακό Θέατρο Ασπροπύργου**, για να διαφυλάξουμε τη φλόγα του Ποντιακού Πολιτισμού, και κατασκευάσαμε στον προαύλιο χώρο αυτού, το **Μνημείο Ποντιακής Λύρας**, ύψους 7 μέτρων από τη βάση, φιλοτεχνημένη πιστά, από σίδηρο, από τον καλλιτέχνη Δημήτρη Σεμερτζίδη (από τη Σκύρα Πέλλας), για να μας υπενθυμίζει πως, η αρχαία ελληνική κουλτούρα του Πόντου θα κατοικεί πάντοτε στα «πεντάγραμμα της καρδιάς μας».

Συμμείγωντας Τέχνη, Ανθρωπολογία και Λαογραφία, και με την συνεργασία της εικαστικού Αιμιλίας Μπουρίτη, υπό την

αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και σχετικού προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιουργήσαμε το Διεθνές Πρόγραμμα «Αμολή I & II: Μια σπουδή για την πόλη του Ασπρόπυργου», κατά το οποίο μελετήθηκε η βιομηχανία, η αγροτική ζωή και η πολυπολιτισμικότητα του τόπου. Τα ήθη και οι συλλογικές μνήμες των γηγενών πληθυσμών, ήρθαν σε αντιπαράλληλία με τα ήθη των παλλιννοστώντων, κάτω από έναν κοινό παρονομαστή: την ομόδοξη ελληνικότητα και τοπικότητα, και ανακαλύφθηκαν πολύ περισσότερα κοινά, παρά διαφορές. Συνεχίσαμε με το έργο «RailwayMemories - Σιδηροδρομικές Μνήμες: Η ποντιακή μνήμη ως σημείο αναφοράς πολιτιστικής κληρονομιάς», με πρωταγωνιστές δημότες Ασπροπύργου, απλούς ανθρώπους της «διπλανής πόρτας», το οποίο και απέσπασε τον Χάλκινο «Φοίνικα» στο Διεθνές Φεστιβάλ Καστελλόριζου «Πέρα από τα Σύνορα», ενώ αποτέλεσε αντικείμενο συμμετοχής του Δήμου Ασπροπύργου στον Εορτασμό για τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΗΠΚ) 2022.

Η ποιότητα των σχέσεων σε μία κοινωνία

Η «κοινωνική συνοχή» είναι μια σύνθετη κατάσταση και εκφράζει τον βαθμό και την ποιότητα της έντασης των σχέσεων, που υπάρχουν μεταξύ των μελών μιας κοινωνίας. Είναι η βάση για μια συμμετοχική δημοκρατία. Σήμερα, ο Ασπρόπυργος αποτελεί ένα δυναμικό πεδίο Πολιτισμού, που αναπτύσσεται μέρα με τη μέρα, προσφέροντας οφέλη και ουσιαστική γνώση τόσο στην Τοπική Κοινωνία όσο και σε όλη τη χώρα.

Νίκος Μπάμπalos, Δήμαρχος Ηρακλείου Αττικής

Στέγαση και εργασία στις ευπαθείς ομάδες

Ένα νέο ξεκίνημα στη ζωή προσφέρει ο Δήμος Ηρακλείου Αττικής σε συνανθρώπους μας που δεν έχουν σπίτι ή δεν μπορούν να μείνουν σπίτι (για παράδειγμα άστεγοι ή γυναίκες θύματα βίας) προσφέροντάς τους τα μέσα να πατήσουν ξανά στα πόδια τους.

Μέσα από το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία» του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου Αττικής – όντας από τις πρώτες που το διεκδίκησαν και επελέγησαν να το υλοποιήσουν – μπορεί πλέον να καλύψει την στέγαση αυτών των ανθρώπων όπως και προγράμματα κατάρτισης και επανένταξής τους στην αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα καλύπτει πλήρως τα έξοδα ενοικίου, οικοσκευής και ΔΕΚΟ για δύο χρόνια αλλά και πλήρως τον μισθό και τις εργοδοτικές εισφορές για έναν χρόνο, μέχρις ότου να μπορέσει ο ωφελούμενος ή η ωφελούμενη να ορθοποδήσουν.

Το πρόγραμμα αφορά:

- Οικογένειες και άτομα που φιλοξενούνται σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας αστέγων και υπνωτήρια.
- Οικογένειες και άτομα που έχουν καταγραφεί από την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου ως άστεγοι και διαβιούν στους δρόμους ή σε ακατάλληλα καταλύματα.
- Γυναίκες που φιλοξενούνται σε ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας.
- Άτομα που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους και φιλοξενούνται σε δομές παιδικής προστασίας.

Ήδη, τα συμβόλαια για την επίσημη ένταξη της αρχικής ομάδας δικαιούχων στο πρόγραμμα υπεγράφησαν παρουσία του υπουργού Εργασίας, Κωστή Χατζηδάκη, του δημάρχου Ηρακλείου Αττικής, Νίκου Μπάμπalos, και της αντιδημάρχου Κοινωνικής Μέριμνας, Δέσποινας Αϊβατζίδου - Ποριώτου σε μια σεμνή τελετή στη Βίλα Στέλλα του Δήμου Ηρακλείου Αττικής. Πρόκειται για δημότες Ηρακλείου που είτε κατέθεσαν αίτηση (μετά από τη σχετική πρόσκληση), είτε εντοπίστηκαν από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου ανάμεσα στις ομάδες που ορίζει το πρόγραμμα όπως: οικογένειες ή άτομα

που φιλοξενούνταν σε ξενώνες μεταβατικής φιλοξενίας αστέγων και υπνωτήρια, οικογένειες και άτομα που είχαν καταγραφεί από την Κοινωνική Υπηρεσία ως άστεγοι και διαβιούσαν στους δρόμους ή σε ακατάλληλα καταλύματα, γυναίκες που φιλοξενούνταν σε ξενώνες γυναικών θυμάτων βίας, άτομα που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους και φιλοξενούνται σε δομές παιδικής προστασίας.

Συνεργασία με την ΑΜΚΕ ΙΑΣΙΣ

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ ΙΑΣΙΣ, με την οποία μπορούν να επικοινωνούν και οι ιδιοκτήτες που θέλουν να διαθέσουν τα ακίνητά τους προς ενοίκιαση στο πλαίσιο υλοποίησης του Στέγαση και Εργασία, γνωρίζοντας ότι τα μισθώματα είναι απόλυτα εξασφαλισμένα (λεπτομέρειες στο www.iasismed.eu).

«Δεν είναι μια ακόμα δράση, από τις πολλές που κάνουμε, με πρόσημο κοινωνικό για την υποστήριξη των συμπολιτών μας. Μιλάμε για μια, ουσιαστικά, δεύτερη ευκαιρία στη ζωή που δίνουμε σε συνανθρώπους μας οι οποίοι το έχουν απόλυτη ανάγκη. Θέλω να ευχαριστήσω το Υπουργείο και προσωπικά τον υπουργό που μας έδωσαν τα εργαλεία, αλλά και τους συνεργάτες μου στη Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου που τάχιστα έτρεξαν τις διαδικασίες, εντόπισαν αυτούς τους ανθρώπους που χρειάζονταν τη βοήθειά μας και, πλέον, μπορούν να κάνουν αυτό το νέο ξεκίνημα», τόνισε ο δήμαρχος Ηρακλείου Αττικής, Νίκος Μπάμπalos.

«Μέσα από το πρόγραμμα Στέγαση και Εργασία στοχεύουμε στην επανένταξη των δικαιούχων συνανθρώπων μας στην ενεργό κοινωνία. Να κάνουμε μαζί μια επανέκκηση στη ζωή τους με προοπτική ενός καλύτερου αύριο. Είμαι σίγουρος ότι οι δικαιούχοι, σε λίγους μήνες από τώρα, θα ξαναβρούν το χαμόγελό τους, θα βρουν μια νέα ζωή», σημείωσε ο Κωστής Χατζηδάκης.

Ισίδωρος Μάδης – Δήμαρχος Παιανίας

Το μεγάλο νοικοκύρεμα στην παιδεία

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων της σχολικής στέγης αποτελεί βραχνά για κάθε δημοτική αρχή λαμβάνοντα κανείς υπόψη του ότι νέα κτίρια έχουν δεκαετίες να ανεγερθούν και μόλις τα τελευταία χρόνια κάτι φαίνεται να κινείται.

Αυτό σε συνδυασμό με τα υπέργηρα σχολεία που βρίσκονται σε όλη τη χώρα απαιτώντας απορροφώντας σημαντικούς πόρους κάθε έτος όχι για τη βελτίωσή τους αλλά απλά για τη συντήρησή τους, δημιουργεί ένα εκρηκτικό περιβάλλον με τους γονείς και την εκπαιδευτική κοινότητα δικαίως να διαμαρτύρεται και τις δημοτικές διοικήσεις να βρίσκονται σε αδιέξοδο.

Η λύση των προκατασκευασμένων αιθουσών δεν μπορεί παρά να είναι προσωρινή μολονότι είναι πλείστα τα παραδείγματα όπου η προσωρινή λύση έγινε μόνιμη καταγράφοντας με αυτόν τον τρόπο την αδυναμία για ουσιαστικές παρεμβάσεις.

Οι δε γραφειοκρατικές διαδικασίες σε συνδυασμό με την οικονομική στενότητα των ΟΤΑ λειτουργούν ανασταλτικά και στον όποιο σχεδιασμό για ανακατασκευές και βελτιώσεις: Μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεις οφείλουν να πραγματοποιούνται σε νεκρό χρόνο ώστε να διευκολύνεται η λειτουργία των σχολικών μονάδων. Πώς όμως εξασφαλίζεται αυτό, όταν προαπαιτούμενο είναι μελέτες, χρηματοδότηση, εγκρίσεις κ.ά.; Το timing αποδεικνύεται αδύνατο.

Μπροστά σε αυτά τα υπαρκτά αδιέξοδα, με την ανάληψη των καθηκόντων μας το 2019, θέσαμε σε εφαρμογή ένα νέο τριετές σχέδιο για την παιδεία που να αντιμετωπίζει καταρχάς τα τρέχοντα προβλήματα και σε παράλληλα να προετοιμάζει το έδαφος για την επόμενη μέρα.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη και η επίλυση του γρίφου των πόρων

Η εύρεση πόρων ήταν το πρώτο εμπόδιο που έπρεπε να ξεπεραστεί. Η αύξηση των κονδυλίων προς τις σχολικές επιτροπές δεν ήταν επαρκής σε μια περίοδο πανδημίας η οποία μας υποχρέωνε να στηρίζουμε το σύνολο της κοινωνίας. Οι παρεμβάσεις όμως δεν μπορούσαν να αναβληθούν περαιτέρω οπότε ζητήθηκε η συμβολή των μεγάλων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στα όρια του Δήμου Παιανίας.

Κάποιες ανταποκρίθηκαν: Αιγέας ΑΜΚΕ, Αττική Οδός, ΚΑΦΕΑ ΤΕΡΡΑ, ΔΑΑ, Rafarm, ΙδρυμαΊδρυμα Βασιλείου Μελά, GI Security SA κ.ά. συνέβαλλαν ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση των σχολικών δομών αντιμετωπίζοντας χρονίζοντα προβλήματα. Δεν θα

ήταν υπερβολικό να σημειώσω πως επί της ουσίας υιοθέτησαν σχολεία στηρίζοντας την λειτουργία τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αποκατασταθούν σχολικές αυλές και αίθουσες, να αντικατασταθεί εξοπλισμός, να γίνει προμήθεια νέου κ.ο.κ.

Στα σκαριά η νέα σχολική μονάδα για το 5ο Δημοτικό Παιανίας

Παράλληλα, και πάλι με τη συμβολή ιδιωτικών κεφαλαίων, προχωρήσαμε στην σύνταξη νέας μελέτης και έκδοση άδειας δόμησης για την ανέγερση νέας σχολικής μονάδας, του 5ου Δημοτικού Σχολείου Παιανίας, που θα καλύψει τις σημερινές ανάγκες της πόλης. Η επιλογή αυτή έφερε άμεσα αποτελέσματα: εντάχθηκε εγκρίθηκε χρηματοδότηση στο από το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» και πλέον βρισκόμαστε σε διαγωνιστική διαδικασία.

Η μελέτη, που έχει χρηματοδοτηθεί από την Αιγέας ΑΜΚΕ Αιγέας, προβλέπει την ανέγερση βιοκλιματικού κτιρίου στην περιοχή Ανοιξη/Ανοιξη Παιανίας (ΠΕ 7, οικοδομικό τετράγωνο 7031) σε οικόπεδο 3.738,17 m². Αποτελείται από 6 αίθουσες διδασκαλίας, 4 εργαστήρια, Αίθουσα αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και λοιπούς χώρους υποστήριξης ή βοηθητικής χρήσης. Επίσης προβλέπεται η διαμόρφωση του αύλειου χώρου του οικοπέδου. Η συνολική επιφάνεια κάλυψης των διδακτηρίων είναι 1.140,43 m² Η συνολική επιφάνεια δόμησης των διδακτηρίων είναι 1.494,62 m². Συγκεκριμένα, το δημοτικό σχολείο αποτελείται από 3 κτίρια, σχεδιασμένα σε σχήμα Γ. Στον αύλειο χώρο υπάρχει προβλέπεται γήπεδο μπάσκετ και υπαίθρια κτιστά καθιστικά.

Η κουζίνα και το εστιατόριο τοποθετούνται στο άκρο του κτιρίου εξασφαλίζοντας σχετική αυτονόμηση από τις αίθουσες και εύκολη τροφοδοσία.

Στον α' όροφο στεγάζονται 3 αίθουσες διδασκαλίας, 4 εργαστήρια και η βιβλιοθήκη του σχολείου.

Επιπλέον το 5ο Δημοτικό Σχολείο διαθέτει προβλέπεται αίθουσα πολλαπλών Χρήσεων – με ανεξάρτητη πρόσβαση ώστε να χρησιμοποιείται και από φορείς της περιοχής- και Σκηνή ενώ στην ανατολική πλευρά του κτιρίου και σε επαφή με αυτό διαμορφώνεται στέγαστρο, ο χώρος του οποίου προορίζεται να καλύψει τις ανάγκες σε υπαίθριες δραστηριότητες.

Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός προβλέπει στην εξασφάλιση άνετου μικροκλίματος στον εσωτερικό και υπαίθριο χώρο, επιδιώκει την προσαρμογή του στο τοπικό κλίμα και το φυσικό περιβάλλον και στοχεύει στην αξιοποίηση των θετικών περιβαλλοντικών παραμέτρων ώστε να ελαχιστοποιεί τις ενεργειακές ανάγκες όλο τον χρόνο και να επιτυγχάνει περιορισμό στην κατανάλωση συμβατικών πηγών ενέργειας.

Σε ότι αφορά τον αύλειο χώρο, στόχος είναι η δημιουργία ενός πόλου πρασίνου σε συνδυασμό με φυσικά υλικά απόλυτα ενταγμένο στον ευρύτερο χαρακτήρα της περιοχής, ενός τοπόσημου παιδείας, άθλησης, χαράς και πολιτισμού για όλα τα παιδιά στην ευρύτερη περιοχή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμα και οι θέσεις στάθμευσης χωροθετήθηκαν έτσι ώστε να διατηρηθούν τα υπάρχοντα δέντρα και επιπλέον φυτεύεται ένα αρκετά μεγάλο τμήμα του ακαλύπτου γύρω από τα κτίρια.

Επιπλέον μετά από σχετικά αιτήματα του Δήμου στην ΚΤΥΠ, εκπονείται μελέτη για το 3ο Νηπιαγωγείο στη ΔΕ Γλυκών Νερών και το 4ο Νηπιαγωγείο στη ΔΕ Παιανίας ενώ πρόκειται σύντομα να εκπονηθεί μελέτη για το 4ο Δημοτικό Σχολείο και το 4ο Νηπιαγωγείο Παιανίας. Τρία επιπλέον σχολεία για τον Δήμο Παιανίας. Σε αυτά προστίθεται και η ανέγερση του ειδικού σχολείου σε συνεννόηση συνεργασία με την ΚΤΥΠ που θα καλύψει τις ανάγκες συνολικά των της Ανατολικής Αττικής Μεσογείων ενώ τελευταία εξέλιξη είναι η εκπόνηση μελέτης -μέσω δωρεάς- για ένα νέο συγκρότημα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Γυμνασίου Λυκείου στη ΔΕ Παιανίας.

Η προσπάθεια φυσικά δεν ολοκληρώνεται με μακροχρόνια σχέδια αλλά πλαισιώνεται από βραχυχρόνιες παρεμβάσεις. Όπως οι 19 αίθουσες που εξασφαλίστηκαν – σε χρόνο ρεκόρ- με ιδίους πόρους για να καλύψουν τις ανάγκες του 1ου & 2ου Γυμνασίου Παιανίας έως ότου ολοκληρωθούν οι εργασίες στις σχολικές δομές και στη συνέχεια θα αξιοποιηθούν για να καλύψουν πάγιες ανάγκες.

Και για το 2023 τα κονδύλια που προορίζονται για την Παιδεία είναι περαιτέρω αυξημένα σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, καταγράφοντας την σταθερή πορεία της διοίκησης υπέρ της μαθητικής και εκπαιδευτικής κοινότητας. Έως ότου το σύνολο των σχολικών δομών παρουσιάζουν την εικόνα που απαιτείται.

Αθανάσιος Ζούτσος – Δήμαρχος Παλλήνης

Έργα «ασπίδα» στην ενεργειακή κρίση χωρίς επιβάρυνση των κατοίκων

Σύγχρονος Led φωτισμός στο 100% των δημοτικών οδών, με εκτεταμένα έργα ενεργειακής αναβάθμισης σχολικών κτιρίων, νέες ενεργειακές αναβαθμίσεις σε αθλητικές εγκαταστάσεις, ηλεκτροκίνηση του Δημοτικού στόλου αλλά και ηλεκτρικά ποδήλατα!

Ο Δήμος Παλλήνης υψώνει «ασπίδα» στην ενεργειακή κρίση ενώ ταυτόχρονα, θεμελιώνει ένα μέλλον εξοικονόμησης και «έξυπνης» διαχείρισης της ηλεκτρικής ενέργειας, με σεβασμό στους πόρους και το περιβάλλον.

Μάλιστα, τα έργα ενεργειακής εξοικονόμησης και αναβάθμισης, σχεδιάστηκαν και ξεκίνησαν να υλοποιούνται από τον Δήμο Παλλήνης, πολύ πριν ξεσπάσει η παγκόσμια ενεργειακή κρίση που πλήττει και την ελληνική κοινωνία αλλά και τα οικονομικά των Δήμων, λόγω της εκτίναξης του κόστους ενέργειας αλλά και της επακόλουθης μείωσης των εσόδων.

Εξοικονόμηση ενέργειας αλλά και σταθερά χαμηλά δημοτικά τέλη

Με τα έργα αυτά, ήδη ο Δήμος Παλλήνης έχει επιτύχει πολύ μεγάλη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, καλύτερες συνθήκες φωτισμού για τους πολίτες αλλά και σημαντική εξοικονόμηση πολύτιμων οικονομικών πόρων, κάτι που του δίνει τη δυνατότητα να διατηρεί σταθερά χαμηλά, εδώ και τέσσερα συνεχόμενα χρόνια, τα δημοτικά τέλη και τον δημοτικό φόρο.

Οι κάτοικοι του Δήμου Παλλήνης έχουν από τα χαμηλότερα δημοτικά τέλη, στην Αττική, σταθερά, καθ' όλη την τελευταία τετραετία.

LED σε όλον τον Δήμο

Αυτή τη στιγμή, περίπου το 80% των δρόμων του Δήμου Παλλήνης, δηλαδή όλο το δευτερεύον οδικό δίκτυο ενός από τους μεγαλύτερους σε έκταση Δήμους της Αττικής, ο οποίος

συμπεριλαμβάνει τρεις Δημοτικές Ενότητες, φωτίζεται ήδη με σύγχρονα Led φωτιστικά στοιχεία πολύ χαμηλής κατανάλωσης αλλά εξαιρετικά υψηλής απόδοσης που **αναβαθμίζουν παράλληλα και το αίσθημα ασφάλειας των κατοίκων.**

Στο αμέσως προσεχές διάστημα, θα έχει ολοκληρωθεί η **αναβάθμιση του οδοφωτισμού** σε όλες τις κεντρικές οδικές αρτηρίες και στις τρεις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Παλλήνης. Το έργο βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε πλήρη εξέλιξη και με την ολοκλήρωσή του, **το σύνολο των δρόμων του Δήμου Παλλήνης θα διαθέτει Led φωτισμό**, μειώνοντας δραστικά την κατανάλωση ενέργειας και την περιβαλλοντική επιβάρυνση.

Ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών μονάδων

Ο Δήμος Παλλήνης έχει προχωρήσει τα τελευταία χρόνια σε **εκτεταμένα έργα ενεργειακής αναβάθμισης** και εξοικονόμησης ενέργειας των σχολικών μονάδων καθώς και άλλων δημοτικών κτιρίων.

Οι παρεμβάσεις συνεχίζονται αυτή τη στιγμή με ένα ακόμη μεγάλο έργο, προϋπολογισμού **1 εκατομμυρίου ευρώ** το οποίο αφορά στην ενεργειακή βελτίωση και στην αναβάθμιση των αύλειων χώρων, επιπλέον δέκα σχολικών μονάδων του Δήμου Παλλήνης.

Κι αυτό το έργο στοχεύει αφενός στην καλύτερη ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και αφετέρου στη διαμόρφωση συνθηκών θερμικής άνεσης για τα παιδιά και τους δασκάλους τους. Το νέο έργο χρηματοδοτείται κατά 71% από ίδιους πόρους του Δήμου και κατά 29% από το Πρόγραμμα Φιλόδημος.

Ανοιγόμενο - Ενεργειακό - Αντιανεμικό Στέγαστρο Κολυμβητηρίου Παλλήνης

Η κατασκευή του Ενεργειακού Αντιανεμικού Ανοιγόμενου Στεγαστρου του Κολυμβητηρίου Παλλήνης, είναι ένα ακόμη έργο που **εντάσσεται στη φιλοσοφία του Δήμου Παλλήνης για εξοικονόμηση ενέργειας.** Πρόκειται για ένα έργο προϋπολογισμού 870.000 ευρώ, χρηματοδοτούμενο από την Περιφέρεια Αττικής, το οποίο ξεκινά άμεσα και θα διασφαλίσει τη χρήση του Δημοτικού Κολυμβητηρίου Παλλήνης, όλο τον χρόνο, με ασφάλεια αλλά και χαμηλή κατανάλωση ενέργειας.

Ηλεκτροκίνητος στόλος δημοτικών οχημάτων

Με το έργο «Ολοκληρωμένες δράσεις ηλεκτροκίνησης», προϋπολογισμού 1.803.580 ευρώ, που περιλαμβάνει την προμήθεια των δέκα πρώτων ηλεκτρικών δημοτικών οχημάτων καθώς και των δέκα πρώτων σταθμών φόρτισης, **ο Δήμος Παλλήνης, εισέρχεται στην εποχή της Ηλεκτροκίνησης**, μειώνοντας δραστικά την κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και την ρύπανση του περιβάλλοντος.

Στόχος του Δήμου Παλλήνης είναι σταδιακά, να αποκτήσει **πλήρως ηλεκτροκινούμενο στόλο οχημάτων** και να είναι απόλυτα έτοιμος για την ενεργειακή μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση των οχημάτων από το 2030, όπως έχει εξαγγείλει ο Πρωθυπουργός.

Την ίδια στιγμή, ο Δήμος Παλλήνης προωθεί το Σχέδιο για τη χωροθέτηση Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ) σε όλη την πόλη. Ήδη, ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Σχεδίου και σύντομα θα ανακοινωθούν οι ακριβείς θέσεις των Σταθμών.

Επιπλέον όλων αυτών, ο Δήμος Παλλήνης έχει λάβει και μέτρα καθημερινής εξοικονόμησης από τον κλιματισμό των δημοτικών κτιρίων, ενώ και ο εορταστικός φωτισμός που διαθέτει είναι σύγχρονης τεχνολογίας led, χαμηλής κατανάλωσης.

Με όλα αυτά καθώς και άλλα έργα και παρεμβάσεις που σχεδιάζει, **ο Δήμος Παλλήνης, αντιμετωπίζει αποτελεσματικά την ενεργειακή κρίση, χωρίς να επιβαρύνει τους δημότες του ενώ παράλληλα ανοίγει τον δρόμο για τη μετάβαση σε μια νέα εποχή «έξυπνης» και οικονομικής κατανάλωσης ενέργειας και μείωσης του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος, προς όφελος των δημοτών.**

Κωνσταντίνος Αλλαγιάννης
Δήμαρχος Μαρκοπούλου - Μεσογαίας

Σε αυτό το πλαίσιο, πραγματοποιήθηκε η εγκάρδια και άκρως εποικοδομητική συνάντηση του Δημάρχου Μαρκοπούλου, Κωνσταντίνου Αλλαγιάννη με την **Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνα Μενδώνη**, συνοδευόμενος από τον Αντιδήμαρχο Τεχνικών Υπηρεσιών Δημήτρη Κολιαβασίλη.

Κατά την πρώτη αυτή συνάντηση, στο Γραφείο της Υπουργού στις 15 Νοεμβρίου 2022, οι δυο άνδρες την ενημέρωσαν για θέματα του Δήμου Μαρκοπούλου, που αφορούν την ανάδειξη ιστορικών μνημείων της πόλης, όπως επίσης και σε τεχνικά θέ-

Προτεραιότητα η ποιότητα ζωής

Η Δημοτική Αρχή Μαρκοπούλου θέτει τον Πολιτισμό στο επίκεντρο, ως απάντηση στις πολλαπλές κρίσεις της εποχής μας, που ενεργεί ως παρακαταθήκη των αξιών μας και διασφαλίζει την επικράτηση της ελπίδας και του ανθρωπισμού, απέναντι σε κάθε πρόκληση.

ματα υποδομών, που άπτονται της αρμοδιότητας της. Έλαβαν τη θετικότερη ανταπόκριση της, με τη διαβεβαίωση της επιτάχυνσης των διαδικασιών που απαιτούνται, για τη διεκπεραίωση τους. Ο Δήμαρχος την ευχαρίστησε συνολικά για την άμεση ανταπόκριση της, στο αίτημα για συνάντηση και το αληθινό ενδιαφέρον που επέδειξε για τον Δήμο Μαρκοπούλου, στοιχεία που προοικονομούν την ανάπτυξη μιας στενής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των δύο φορέων.

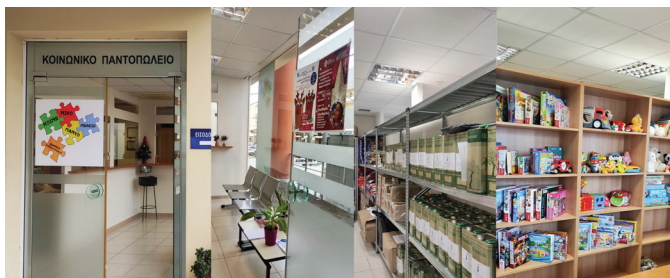
Ο Αθλητισμός στο πλευρό του Πολιτισμού

Όμως ο πολιτισμός, μπορεί και πρέπει να συνδυάζεται με τον αθλητισμό και την υγεία. Αυτό ήταν και το κύριο μήνυμα του 1ου Φεστιβάλ Κλασικού Αθλητισμού «ΜΕΣΟΓΕΙΑ 2022», που διοργανώθηκε τέλη Σεπτεμβρίου στο στάδιο Σπάτων – Αρτέμιδος. Ο Δήμος Μαρκοπούλου συμμετείχε με δικό του περίπτερο στις παράλληλες δράσεις για την **ανάδειξη της Μεσογειακής Διατροφής**, προκειμένου να προβάλλει και να αναδείξει τα εξαιρετικά ποιοτικά προϊόντα μεσογειακής διατροφής και όχι μόνο, από βραβευμένους **τοπικούς παραγωγούς**: Αλλαγιάννης Βασίλειος (κρασί), Γκλιάτης Δημήτριος (όσπρια, φιστίκια), Δράκος Κωνσταντίνος (μέλι), Νικολακόπουλος Αναστάσιος (κρασί), Νικολάου Γιώργος (λάδι), Παπαγιαννάκος Βασίλειος (κρασί), Χασιώτη Μιράντα (αλοιφές, μαρμελάδες).

Δίπλα στους πολίτες

Σημαντική για τους παραγωγούς υπήρξε επίσης η **παρέμβαση του Δημάρχου Κωνσταντίνου Αλλαγιάννη**, σε συνεννόηση με τη νέα διοίκηση του Αγροτικού Συνεταιρισμού Μαρκοπούλου, για την **αποζημίωση των συκοπαραγωγών του Δήμου**, εξαιτίας των ζημιών που προκλήθηκαν από τον παγετό του περασμένου Μαρτίου. Στις 6 Δεκεμβρίου 2022, υπογράφηκε από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Γεώργιο Γεωργαντά και τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Θεόδωρο Σκυλακάκη το σχετικό ΦΕΚ, έπειτα από την αμέριστη συμπαράσταση του Υπουργού Εσωτερικών Μάκη Βορίδη και του βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής Βασίλη Οικονόμου, στο παραπάνω δίκαιο αίτημα.

Η αλληλεγγύη και η προσφορά, αποτελούν ιστορικά «τρόπο ζωής» και αξίες των κατοίκων της περιοχής και παραμένουν αναλλοίωτες μέχρι και σήμερα. Βασιζόμενος σε αυτές τις αξίες και ανταποκρινόμενος στις νέες επιτακτικές ανάγκες που ανέκυψαν με την οικονομική κρίση του 2010, που έχει εξελιχθεί πλέον σε πολυεπίπεδη, ο Δήμος Μαркоπούλου ίδρυσε στις 17 Δεκεμβρίου 2011 ένα από τα πρώτα Κοινωνικά Παντοπωλεία στην Αττική, πολύ πριν τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες του «κεντρικού κράτους».

Νέες σύγχρονες εγκαταστάσεις

Φέτος τον Δεκέμβριο, ύστερα από 11 χρόνια αδιάκοπης προσφοράς, η συγκεκριμένη δομή εξελίχθηκε και εγκαινίασε μια νέα ανανεωμένη περίοδο και δυναμική. Μαζί με ολόκληρη τη Διεύθυνση Κοινωνικής Συνοχής, Ανάπτυξης και Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επιχειρήσεων και τις άλλες κοινωνικές δομές, μεταφέρθηκε σε **σύγχρονες πολυώροφες εγκαταστάσεις**, στην οδό στην οδό Παπαδημητρίου 33, έναντι ΔΥΠΑ (π. ΟΑΕΔ) Μαркоπούλου. Συγκεκριμένα, το **Κοινωνικό Παντοπωλείο** στεγάζεται στο ισόγειο και η **Κοινωνική Υπηρεσία** και το **Κοινωνικό Φαρμακείο** στον 4ο όροφο. Συγκεντρωμένες πλέον όλες μαζί, οι κοινωνικές δομές του Δήμου Μαркоπούλου, σε ένα ενιαίο κτίριο, βελτιώνουν σε μεγάλο βαθμό τις υποδομές, τη λειτουργία τους και την εξυπηρέτηση των δημοτών.

Συνεχείς είναι οι πρωτοβουλίες της Αντιδημάρχου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Μένης Βαμποράκη, σε συνεργασία με την παραπάνω Διεύθυνση, για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής, της καταπολέμησης της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της ευαισθητοποίησης - δραστηριοποίησης ατόμων και φορέων, σε θέματα πρόληψης και υγείας.

Στηρίζοντας τη νέα γενιά

Ενδεικτική ήταν η προληπτική δράση για την προαγωγή της παιδικής και εφηβικής υγείας 3 – 7 Οκτωβρίου 2022 στο Δημοτικό Γυμναστήριο Μαркоπούλου, με τη συνεργασία από «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Δεκάδες δημότες προσήλθαν στο κινητό Πολυιατρείο «Ιπποκράτης» που διέθεσε το «Χαμόγελο», όπου εξετάστηκαν δωρεάν 100 παιδιά και μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, από οδοντίατρους - μέλη του Οδοντιατρικού Συλλόγου Αττικής, παιδίατρους, οφθαλμιάτρους, ωτορινολαρυγγολόγους - μέλη του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών, καθώς και από εξειδικευμένο προσωπικό του Οργανισμού. Παράλληλα με την εξέταση, πραγματοποιήθηκε ενημέρωση σε κάθε παιδί και στο συνοδό του, για την κατάσταση της στοματικής και σωματικής του υγείας, για τη σημασία της πρόληψης, παραδίδοντάς του και το Ατομικό Δελτίο Εξέτασης.

Στο πλαίσιο του εορταστικού χαρακτήρα του μηνός Δεκεμβρίου, διοργανώθηκαν επίσης εκδηλώσεις αλληλεγγύης, που συνδύασαν το χαρούμενο «κλίμα» των ημερών, χωρίς όμως να ξεχνάμε εκείνους που έχουν πραγματικά την ανάγκη μας.

«Πλημμύρισε» δώρα η είσοδος του Δημαρχείου στη δράση αλληλεγγύης «Και Φέτος Γινόμαστε Όλοι Αι Βασίλιδες», που διοργάνωσε το «Όλοι Μαζί Μπορούμε» στις 10 Δεκεμβρίου 2022, στην οποία συμμετείχε και φέτος ο Δήμος Μαркоπούλου. Δεκάδες πολίτες και εκπρόσωποι συλλόγων και φορέων, έσπευσαν να ανταποκριθούν στο κάλεσμα του Δήμου και να προσφέρουν το χαμόγελο, που δεν πρέπει να λείπει από κανένα παιδί. Με την έμπρακτη αγάπη του κόσμου, παρουσία των Κοινωνικών Εθελοντών του Δήμου, **συγκεντρώθηκαν 10 κούτες με δώρα, για τα παιδιά που έχουν ανάγκη!**

Σε όλη τη διάρκεια των γιορτών, ο Δήμος απεύθυνε **ανοιχτό κάλεσμα προσφοράς «Χριστουγεννιάτικων Κουτιών Αγάπης»**, που μπορεί να συνοδεύονται από την προσωπική κάρτα ευχών του καθενός και να περιέχουν ένα ζεστό ρούχο, είδη υπόδησης, τρόφιμα, γλυκά ή ό,τι επιθυμεί κάποιος να δωρίσει με αγάπη! Η χριστουγεννιάτικη αυτή δράση αλληλεγγύης, είχε ως στόχο την **ενίσχυση ατόμων με χρόνια ψυχιατρικά περιστατικά, άστεγων, ηλικιωμένων μοναχικών ατόμων, κοινωνικά απομονωμένων**. Έχει γίνει πλέον θεσμός στο Δήμο Μαркоπούλου, σε συνέχεια της αντίστοιχης περσινής εξαιρετικής διοργάνωσης, που έτυχε συγκινητικής αποδοχής και μαζικής συμμετοχής.

Γιώργος Χατζηδάκης – Δήμαρχος Ηλιούπολης

Η φωνή του Δημότη ακούγεται και αλλάζει την καθημερινότητά τους!

Ο Δήμος Ηλιούπολης εγκαινίασε ένα νέο κανάλι επικοινωνίας μεταξύ Δήμου και Δημοτών, μέσω εξειδικευμένου λογισμικού (software), με γνώμονα τη βελτίωση της καθημερινότητας των Δημοτών.

Το ψηφιακό εργαλείο της **Φωνής του Δημότη**, έρχεται να **μετρήσει την ικανοποίησή τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες/δομές του Δήμου μας**, με την αποστολή ερωτηματολογίων (μέσω SMS, viber ή/και email), αξιολογώντας υπηρεσίες/δομές, όπως ΚΕΠ, Δημοτική Πισίνα, Καθαριότητα, Προσβασιμότητα σε ΑμεΑ κ.λπ.

Μέσω της πλατφόρμας συλλογής feedback από τους Δημότες, ο Δήμος Ηλιούπολης:

- **Παρακολουθεί** τον βαθμό ικανοποίησης των Δημοτών
- **Κατανοεί** τις πραγματικές ανάγκες των Δημοτών
- **Αντιλαμβάνεται** ποιες υπηρεσίες και δομές χρειάζονται βελτίωση
- **Μετατρέπει** τα παράπονα των Δημοτών σε εποικοδομητικές συζητήσεις

Η πλατφόρμα συγκεντρώνει δεδομένα και δίνει συγκεκριμένες κατευθύνσεις βελτίωσης βάσει αληθινών και επώνυμων αξιολογήσεων των Δημοτών, ενώ παράλληλα καλύπτει την αυξημένη ανάγκη του Δήμου μας να μπορεί να προσφέρει υπηρεσίες που αναβαθμίζουν την καθημερινότητα και γίνονται ολοένα πιο φιλικές προς τους Δημότες.

Πρόσφατα ξεκινήσαμε με την αποστολή ερωτηματολογίου

σε χιλιάδες Δημότες μας, σχετικά με την καθαριότητα και την ανακύκλωση και τα αποτελέσματα ήταν άκρως εντυπωσιακά:

Σε λιγότερο από 2 μέρες λάβαμε πάνω από 1.000 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, πάνω από 350 σχόλια και πάνω από 200 αιτήσεις (requestcallback) από Δημότες μας. Το responserate της ενέργειας ήταν πάνω από 12%, διπλάσιο σχεδόν από αντίστοιχες ενέργειες που περιέχουν ερωτηματολόγια.

Πώς αντιδράσαμε:

- ✓ Πήραμε απευθείας όλους τους Δημότες (που ζήτησαν callback) τηλέφωνο για διευκρινήσεις ή κλείσαμε συνάντηση δια ζώσης προκειμένου να μάθουμε ακόμα περισσότερες πληροφορίες
- ✓ Μέσα από ένα ολοκληρωμένο report που προσφέρει η πλατφόρμα επιμερίσαμε τα αιτήματα ανά περιοχή και ξεκινήσαμε την επίλυση των προβλημάτων που εντοπίσαμε

Το ψηφιακό εργαλείο της Φωνής του Δημότη είναι πολύ σημαντικό για το feedback των Δημοτών που μας παρέχει και είναι μέρος μιας βεντάλιας ψηφιακών υπηρεσιών που θα προσφέρουμε στο προσεχές διάστημα στους Δημότες μας.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ένωση Δημάρχων Αττικής

ΕΚΔΟΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ: Παύλος Καμάρας

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Παύλος Καμάρας, Γιώργος Κουράσης

EDITING: Θώμη Μελίδου, Γιώργος Λαιμός

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: Κάλυ Αναγνωστοπούλου

ATELIER - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Lithos O.E.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κότσικα 4 Αθήνα Τ.Κ. 104 34 | Τηλ.: 210 36 46 755-6 | Fax.: 210 36 46 306

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: www.sdat.gr | Email: syllogosdat@yahoo.gr

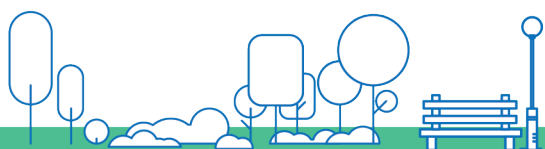
Ανακύκλωση Συσκευασιών Η ΕΕΑΑ συμβάλει καθοριστικά στο Εθνικό Αποτέλεσμα.

Ελληνική
Εταιρεία
Αξιοποίησης
Ανακύκλωσης

ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

www.herrco.gr

<https://www.facebook.com/mplekados/>

[hellenic-recovery-recycling-corporation/](https://www.linkedin.com/company/hellenic-recovery-recycling-corporation/)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ